

PRFOODS

AS PRFoods

2022/2023 konsolideeritud majandusaasta aruanne

2022/2023

MAJANDUSAASTA ARUANNE

P R F O O D S

Ärinimi	AS PRFoods
Registrikood	1150713
Aadress	Kärsa, Suure-Rootsi küla, Saaremaa vald, Saare maakond, 94129, Eesti
Telefon	+372 452 1470
Koduleht	prfoods.ee
Põhitegevusalad	Kalatoodete tootmine ja müük Kalakasvatus
Aruandlusperiood	1. juuli 2022 – 30. juuni 2023
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

ETTEVÖTTE TUTVUSTUS	3
TEGEVUSARUANNE	7
ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST	7
JUHATUS JA NÕUKOGU	17
AKTSIA JA AKTSIONÄRID	18
VÕLAKIRJAD JA VÕLAKIRJAOMANIKUD	21
ÜHISKONDLIK VASTUTUS	23
VASTUTUS KESKKONNA EES	23
HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE	24
TASUSTAMISARUANNE	30
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	31
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	32
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	34
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	35
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	36
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	36
LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	36
LISA 3. FINANTSRISKID	49
LISA 4. JUHTKONNAPOOSED OTSUSED JA HINNANGUD	55
LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID	56
LISA 6. NÕUDED OSTJATELE JA MUUD NÕUDED	56
LISA 7. ETTEMAKSED	57
LISA 8. VARUD	57
LISA 9. BIOLOOGILISED VARAD	57
LISA 10. TÛTARETTEVÕTTED	58
LISA 11. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS	60
LISA 12. MATERIAALNE PÕHIVARA	61
LISA 13. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	62
LISA 14. RENDILEPINGUD	63
LISA 15. INTRESSIKANDVAD KOHUSTUSED	64
LISA 16. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD	67
LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE	67
LISA 18. OMAKAPITAL	68
LISA 19. SEGMENTIARUANDLUS	69
LISA 20. MÜÜDUD KAUPADE KULU	71
LISA 21. MÜÜGI- JA TURUSTUSKULUD	71
LISA 22. ÜLDHALDUSKULUD	72
LISA 23. TÕÕJÕUKULUD	72
LISA 24. MUUD ÄRITULUD JA -KULUD	73
LISA 25. FINANTSTULUD JA -KULUD	73
LISA 26. TULUMAKSUKULUD	73
LISA 27. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	73
LISA 28. SIDUSETTEVÕTJAD	75
LISA 29. TEGEVUSE JÄTKUVUS	75
LISA 30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED	75
LISA 31. TÄIENDAVAD ANDMED GRUPI EMAETTEVÕTTE KOHTA	76
JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE	80
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	81
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	86

ETTEVÖTTE TUTVUSTUS

AS PRFoods (edaspidi "Grupp") on kala kasvatamise, kalatoodete tootmise ja müügiga tegelev ettevõtte. Ettevõtte aktsiad on alates 5. maist 2010 noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsi põhinimekirjas ja ettevõtte võlakirjad on alates 6. aprillist 2020 noteeritud NASDAQ Tallinn võlakirjade nimekirjas.

20.09.2022 kirjutas AS PRFoods tütaretevõtte Saaremere Kala AS alla lepingule 100% Överumans Fisk AB aktsiate müügiks Vattudalens Fisk AB-le. Tehing on lõpule viidud. AS PRFoods võtab edaspidise suuna kalakasvatuse arendamisele Eestis, eesmärgiga saada regiooni suurimaks kalakasvatajaks.

Pärast John Ross Jr. ja Coln Valley Smokery omandamist 2017. aasta suvel on ettevõttel müügikogemus 37 riiki Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas ning Aasias.

Grupi põhitegevusteks on kalakasvatus ja kalatoodete valmistamine. Ettevõtte toodete põhivalikus on lõhe- ja vikerforellitooded. Ligi 2/3 vikerforelli töötlemisel tarbitavast kalast kasvatatakse oma kalakasvandustes Saaremaa rannikuvetes Eestis, mis tagab kala kõrge kvaliteedi ja kindlad tarded. Ülejäänud vajamineva toorkala ostab Grupp valdavalt Norrast ja Taanist. Kalatoodete valmistamine toimub kahes moodsas tehases, mis asuvad Saaremaal (Eesti) ning Aberdeenis (Suurbritannia).

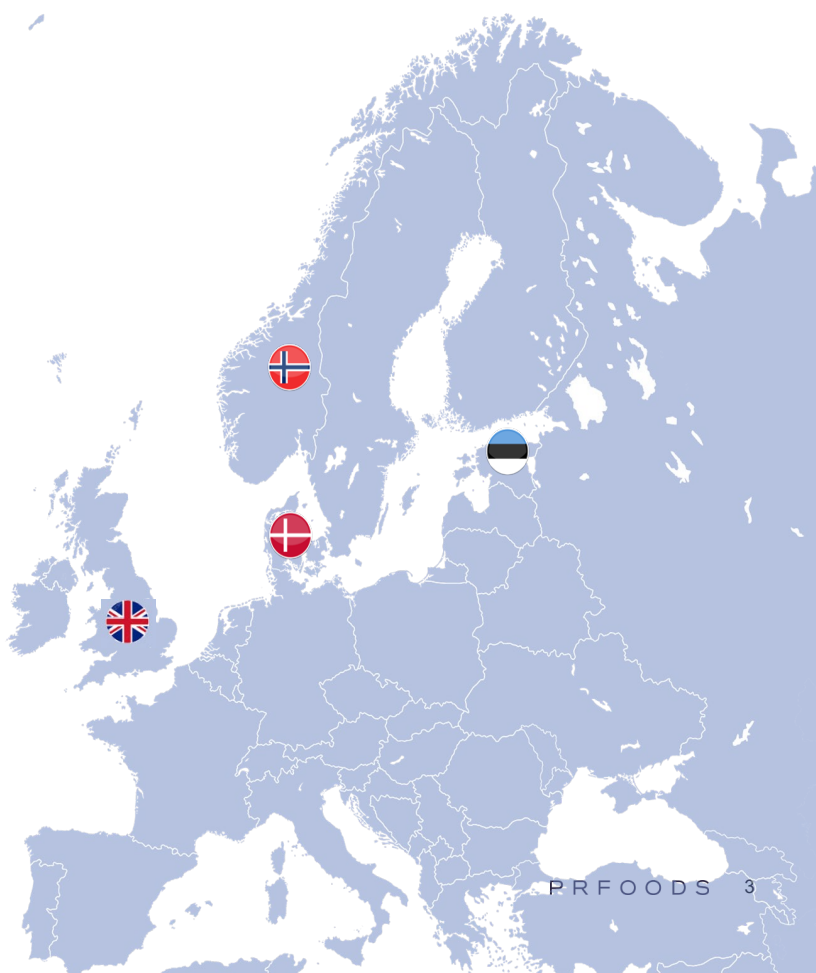
Grupi ettevõtete tooteid müüme tunnustatud brändidena meie tegutsemisriikides ja peamine fookus on kõrgema lisandväärtusega *premium*-toodetel, läbi mille suurendada ettevõtte kasumlikkust.

AS PRFoods plaanib käesoleval aastal kasutusele võtta uue kaubamärgi, mis rõhutab meie Saaremaa päritolu. Töötleme oma tehastes kõige rohkem vikerforelli ja lõhet, väiksemates kogustes ka siiga, ahvenat, koha, räabist, räime ning heeringat. Hoiame kala alati aukohal – seda nii kasvatades kui töödeldes – seetõttu kasvatame enamuse oma punasest kalast ise ning suitsutame kala traditsioonilisel meetodil lepahakkega. Kuna meie tootevalik on üsna lai, siis sealt leiab meelepärast kogu perele – Eesti Parima Kalatoote tiitli pälvinud õrnalt soolatud forelliviilud, laste lemmikud forellikotletid või pidulikumaks puhuks forellimarja.

Grupp tegutseb aktiivselt uute toodete väljatöötamisega, muuhulgas, et avada uusi eksportturge.

TOOTMISE JA MÜÜGI GEOGRAAFIA

Kasvatus	Eesti
Toorkala ost	Norra Taan
Tootmine	Eesti Suurbritannia
Müük	Suurbritannia Eesti

MISSIOON

PRFoods toodab erinevaid maitsvaid, tervislikke ja uuenduslikke kalatooteid. Oma kõrgkvaliteetsete toodetega oleme usaldusväärne partner nii lõpptarbijaile kui ka kauplustele. PRFoods on hooliv ja innovaatiline, sotsiaalselt vastutustundlik ja kaasaegne. Meile on väga oluline keskkonnasõbralikkus - uuenduslike pakendiliinide ja -materjalide ning taastuenergia lahendustega üritame minimeerida oma jalajälge keskkonnale.

VISION

Soovime olla parim ja tuntuim keskkonnasõbralikult kasvatatud toorkala vahendaja ja maitsvate kalatoodete tootja ja müüja Suurbritannia ja Baltikumi turul ning kõrge lisandväärtusega *premium* kalatoodete müüja ülemaailmselt.

STRATEEGIA JA EESMÄRGID

- Olla kolme juhtiva kaubamärgi seas oma turgudel ja olla globaalselt tunnustatud *premium* mereandide bränd.
- Saavutada EBITDA marginaal vähemalt 7%.
- Jagada dividendideks kuni 30% iga-aastasest puhaskasumist.

TUGEVUSED

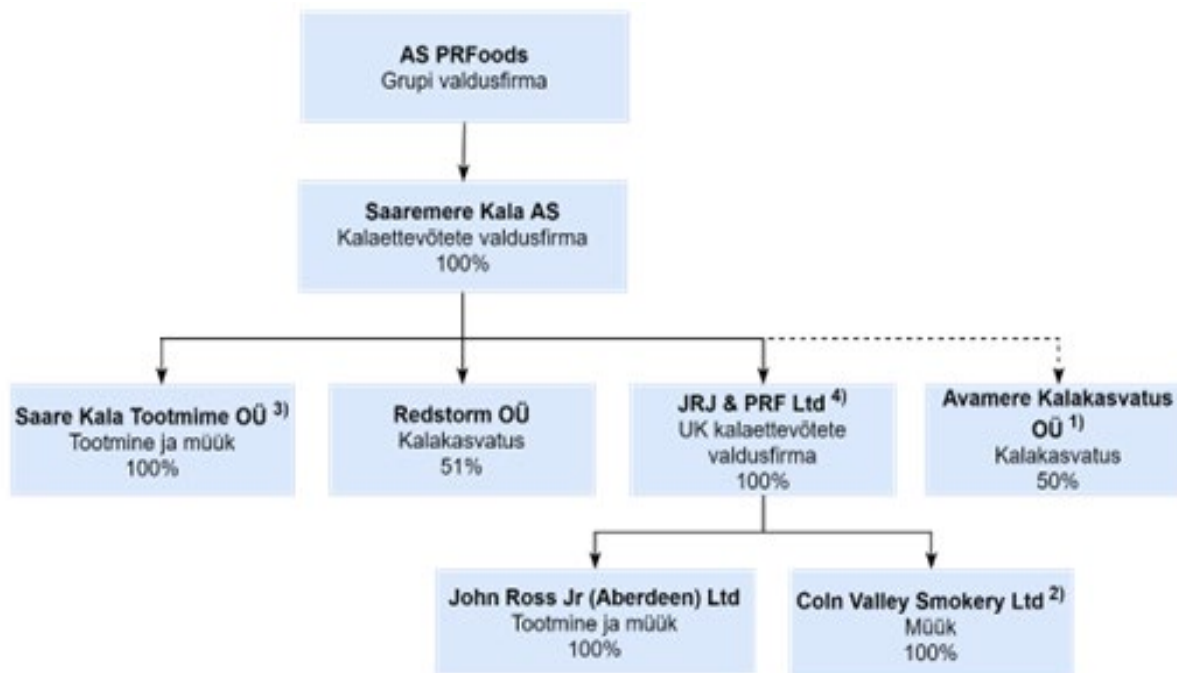
- Kindel siht - eesmärgistatult arenev organisatsioon ja kompetentsed töötajad.
- Tuntus - juhtivad kaubamärgid Skandinaavias, Baltikumis ja Suurbritannias.
- Ajalugu ja kogemused - meie tooted on Soome ja Suurbritannia turul tuntud olnud rohkem kui 30 aastat.
- Jätkusuutlikkus - geograafiliselt sobiv ulatus ning mitmekesine ja arenev tooteportfell.

RISKID

- Põhitoorainete hinnavolatiilsus.

GRUPI STRUKTUUR SEISUGA 30.06.2023

1) Grupp Avamere Kalakasvatus OÜ'd ei konsolideeri, kuna ei oma sidusettevõtja üle ei valitsevat ega olulist mõju

2) 64% Coin Valley Smokery Ltd osadest on JRJ & PRF Ltd omanduses ja 36% on John Ross Jr (Aberdeen) Ltd omanduses

AS PRFoods omab lisaks 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus.

Grupi olulisimad kaubamärgid on „PRFoods“ ja „John Ross Jr Aberdeen“.

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdfformaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistuseta. Originaaldokument on esitatud masinloetavas .htmlformaadis Nasdaq Tallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt (Link: <https://nasdaqbaltic.com/>)

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

TEGEVUSARUANNE

ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST

JUHTKONNA KOMMENTAAR

2022/2023 majandusaasta oli esimene, mil PRFoods pärast COVID-i taastas oma kasumlikkuse. See saavutati kontserni tegevuse ulatusliku ümberstruktureerimise tulemusena: meie senine suurim tegevusala Soome müüdi maha, ettevõtte arendamiseks tuli maha müüa Rootsi kalakasvandused ja uued litsentsid. Selle tulemusena moodustas meie käive eelmisel aastal 19,6 miljonit eurot võrreldes 42,1 miljoni euroga eelneval majandusaastal. EBITDA äritegevusest tõusis 0,3 miljoni euroni võrreldes -1,7 miljoni kahjumiga eelmisel aastal. Puhaskasum moodustas 0,3 miljonit eurot, aasta varem oli see 8,1 miljonit eurot.

Netovõlg vähenes 24,7 miljonilt 16,7 miljoni euroni. Suurem osa kontserni võlast on fikseeritud intressimääraga; seega ei ole meid intressimäärade tõus nii tõsiselt mõjutanud. Sellegipoolest püsib netovõla tase liiga kõrge ja selle vähendamiseks on kontsern astunud mitmeid samme: kulude massiline vähendamine ja edasiste kalakasvatustarvade realiseerimine. Kuigi kalakasvatus on tuleviku jaoks väga atraktiivne ärivaldkond, ei ole nende tegevuste täielikuks laiendamiseks nõutavad kapitalinõuded PRFoodsile lühiajaliselt realistlikud. Jätkame kalakasvatustarvade väljatöötamist tuleviku potentsiaali silmas pidades.

Kõrge inflatsioonikeskkond ja kõikumad kalahinnad on 2022. ja 2023. aastal oluliselt mõjutanud nii sisenõudlust kui ka eksporti. Väga positiivne on see, et kuna Soome konkurentsikeeld lõpeb 2024. aastal, on meil Soomest juba tellimusi, mis ületavad Eesti ettevõtluse kogutulused 2022-2023 majandusaastal. 2024. aastal näeme ka Eesti töötlemisäri pöördumas kauaoodatud kasumi poole. Kalahinnad on 2023. aasta teises pooles oluliselt langenud ja see on juba suurendanud nõudlust kalatoodete järele.

Nagu ennist märkisime, on turgude ebastabiilsus uus norm, kuid äri on näidanud suutlikkust kohaneda erinevate väljakutsetega. Meie suur finantsvõimendus on viimastel aastatel olnud äritegevuse arendamisel kurnavaks teguriks, kuid laev on aeglaselt, kuid kindlalt pöördunud ja on palju parematel alustel. Oleme eriti uhked oma meeskonna visaduse ja professionaalsuse üle – nende pingutused on olnud lihtsalt märkimisväärsed.

Majandusaasta 2023-2024 on kalatöötlemise ning Soome ja teiste turgudele laienemise aasta. John Ross Jr on jätkuvalt üks tööstusharu tulusamaid lõhesuitsetajaid ning Saare Kala on eelmise aasta jooksul uue juhtimise all oma kohalikku müüki kahekordistanud ning 2024. kalendriaastal näeb müügitulu kasvu vähemalt 3 korda. Meie rahavoog on nüüd palju tugevam tänu ettevõtte edasisele finantsvõimendusele. Enda nimel soovin kontsernile ja selle juhtkonnale edu äri uutele kõrgustele viimise

Lugupidamisega

Indrek Kasela

GRUPI VÖTMENÄITAJAD

VÖTMENÄITAJAD*

KASUMIARUANNE mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020	2018/2019
Müügitulu	Müügitulu	19,6	42,1	58,7	78,3	85,7
Brutokasum	Müügitulu – müüdüd kaupade kulu	3,6	3,1	5,0	9,6	11,9
EBITDA äritegevusest**	Kasum (Kahjum) enne ühekordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust	0,3	-1,7	-1,2	2,8	4,0
EBITDA	Kasum (Kahjum) enne finantstulusid ja -kulusid, maksukulud ning põhivara kulumi ja väärtuse langust	0,3	-1,9	-1,3	1,9	1,7
Ärikasum (-kahjum)	Kahjum enne finantstulusid ja -kulusid, maksukulud	-1,0	-4,2	-3,9	-0,7	-0,5
EBT	Kasum (-kahjum) enne tulumaksu	0,4	-8,2	-5,0	-1,8	-1,2
Puhaskasum (-kahjum)		0,3	-8,1	-5,2	-1,9	-1,5
Brutomarginaal	Brutokasum / Müügitulu	18,3%	7,4%	8,5%	12,2%	13,9%
Äritegevuse EBITDA marginaal	EBITDA äritegevusest / Müügitulu	1,5%	-4,1%	-2,1%	3,5%	4,7%
EBITDA marginaal	EBITDA / Müügitulu	1,5%	-5,1%	-2,1%	2,4%	2,0%
Ärikasumi marginaal	Ärikahjum / Müügitulu	-5,1%	-9,9%	-6,6%	-0,9%	-0,5%
EBT marginaal	EBT / Müügitulu	2,0%	-19,5%	-8,5%	-2,2%	-1,4%
Netomarginaal	Puhaskasum (-kahjum) / Müügitulu	1,5%	-19,4%	-8,8%	-2,4%	-1,7%
Tegevuskulude suhtarv	Tegevuskulud / Müügitulu	24,0%	17,1%	16,1%	13,4%	12,5%

BILANSS mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	30.06.2019
Netovõlgnevus	Lühiajal. võlakohustused + Pikaajal. võlakohustused – Raha	16,7	24,7	22,4	20,7	20,5
Omakapital		8,3	8,1	15,8	19,8	21,9
Käibekapital	Käibevara – Lühiajal. kohustused	0,0	-3,2	-3,2	-4,0	-3,1
Varad		30,2	38,9	55,6	57,1	62,5
Likviidsuskordaja	Käibevara / Lühiajal. kohustused	1,0x	0,7x	0,8x	0,8x	0,9x
Omakapitali suhtarv	Omakapital / Varad	27,4%	20,7%	28,4%	34,7%	35,0%
Finantsvõimendus	Netovõlg / (Omakapital + Netovõlg)	66,9%	75,4%	58,7%	51,1%	48,3%
Võlakordaja	Kohustused / Kogukapital	0,7x	0,8x	0,7x	0,7x	0,7x
Netovõlg/EBITDA äritegevusest	Netovõlg / EBITDA äritegevusest	55,8x	-14,5x	-17,9x	7,5x	5,1x
Omakapitali tootlus	Puhaskasum (-kahjum) / Keskmise omakapital	4,1%	-68,5%	-29,0%	-9,1%	-6,5%
Varade tootlus	Puhaskasum (-kahjum) / Keskmise varade maht	1,0%	-17,3%	-9,2%	-3,2%	-2,3%

* konsolideeriv üksus on ainult valdusfirma ning moodustab ebaolulise osa Grupist, mistõttu konsolideeriva üksuse suhtarve pole välja toodud

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust

MÜÜGITULU

Grupi 2022/2023. majandusaasta müügikäive oli 19,6 miljonit eurot ja võrreldes eelmise majandusaastaga langes käive 22,5 miljonit eurot ehk 53,4%. Käibe langus on tingitud Soome üksuse müügist eelmisel ja Rootsi üksuse müügist käesoleval majandusaastal.

Grupi suurimaks turuks on peale Soome üksuste müüki 2022. a. saanud Suurbritannia, kus soetati kalaettevõtte 2017. aastal. Suurbritannia müük moodustas Grupi müügitulust 67,3%. Suuruselt teine turg on Eesti, kus müük moodustas Grupi müügitulust 31,6%.

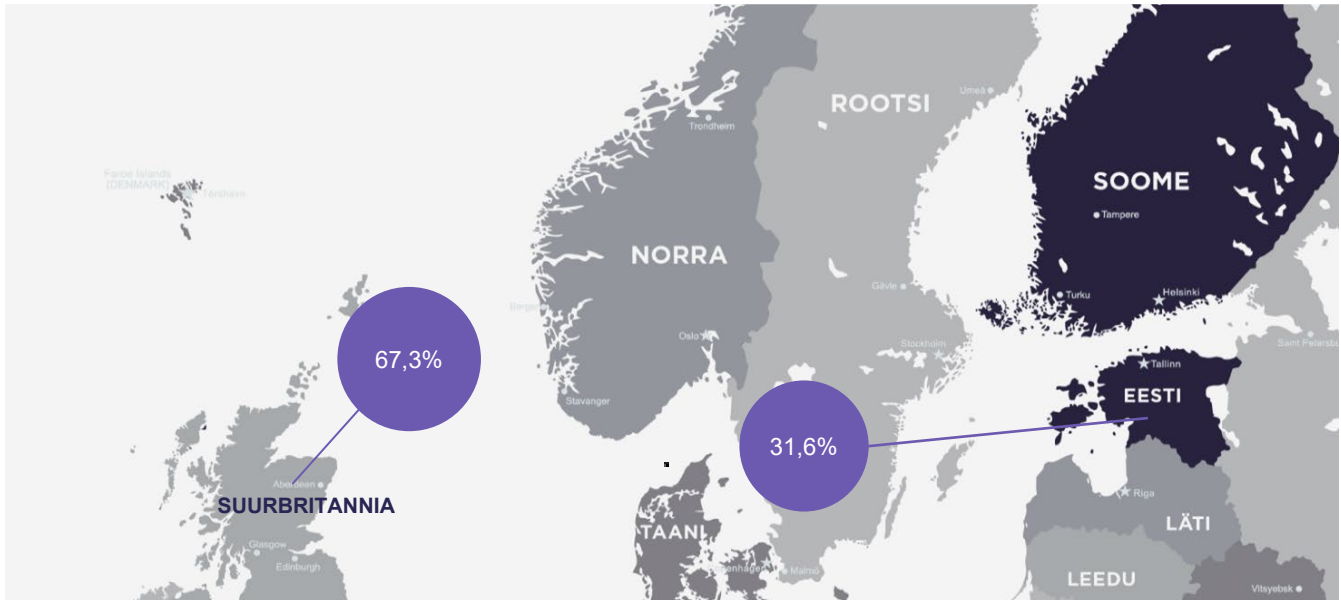
GEOGRAAFILISED PIIRKONNAD

mln EUR	2022/2023	Osakaal, %	2021/2022	Osakaal, %	Muutus, mln EUR	Muutus, %	Mõju
Soome	0	0%	20,7	49.2%	-20,7	-100%	▼
Suurbritannia	13,2	67,3%	14,9	35.4%	-1,7	-11,4%	▼
Eesti	6,2	31,6%	5,3	12.6%	0,9	17%	▲
Muud regioonid	0,2	1,1%	1,2	2.8%	-1	-83,3%	▼
Kokku	19,6	100,0%	42,1	100,0%	-22,5	-53,4%	▼

Suurbritannia müügikäive oli majandusaastal 13,2 miljonit eurot, vähenemine oli 11,4% võrreldes 14,9 miljoni euroga eelmisel majandusaastal. Suurbritannia käibe osakaal moodustas 2022/2023. majandusaastal kogukäibest 67,3% (2021/2022: 35,4% kogukäibest).

Eesti müügikäive oli majandusaastal 6,2 miljonit eurot, suurenes 17% võrreldes 5,3 miljoni euroga eelmisel majandusaastal. Eesti käibe osakaal moodustas majandusaastal kogukäibest 31,6% (2021/2022: 12,6% kogukäibest).

Müük muudesse riikidesse oli majandusaastal 0,2 miljonit eurot ja see moodustas 1,1% kogukäibest (2021/2022: 1,2 miljonit eurot, osakaal 2,8% kogukäibest).

Grupi peamised tootesegmendid on kuum- ja külmsuitsutooted ja värske kala ja kalafilee, mis moodustavad enamiku müügikäibest, muude kalatoodete müük jääb alla 15%. Kliendisegmentidest moodustavad üle 50% osa jaeketid, millele järgneb hulgimüük, HoReCa ja muu.

KULUD

	2022/2023	2021/2022	Muutus		2022/2023	2021/2022	Muutus	
	mIn EUR	mIn EUR	mIn EUR	Mõju	% käibest	% käibest	%-punkt	Mõju
Käive	19,6	42,12	-22,52	▼	100,00%	100,00%		
Müüdnud kaupade kulu	-16,0	-38,99	22,99	▲	81,63%	92,57%	-10,94%	▲
materjalid tootmises ja müüdnud kaupade kulu	-11,0	-28,24	17,24	▲	56,12%	67,05%	-10,93%	▲
tööjõukulud	-2,6	-5,82	3,22	▲	13,27%	13,82%	-0,55%	▲
amortisatsioon	-1,0	-1,56	0,56	▲	5,1%	3,70%	1,4%	▼
muu müüdnud kaupade kulu	-1,4	-3,37	1,97	▲	7,14%	8,00%	-0,86%	▲
Tegevuskulud	-4,69	-7,21	2,52	▲	23,92%	17,12%	6,8%	▼
tööjõukulud	-1,3	-2,74	1,44	▲	6,63%	6,51%	0,12%	▼
transpordi- ja logistikateenused	-1,68	-2,63	0,95	▲	8,57%	6,24%	2,33%	▼
amortisatsioon	-0,33	-0,39	0,06	▲	1,68%	0,93%	0,75%	▼
reklaam, turundus ja tootearendus	-0,37	-0,22	-0,15	▼	1,89%	0,52%	1,37%	▼
muud tegevuskulud	-1,01	-1,23	0,22	▲	5,15%	2,92%	2,23%	▼
Muud äritulud/-kulud	0,15	0,31	-0,16	▼	0,77%	0,74%	0,03%	▲
Finantstulud/-kulud	1,4	-4,0	5,4	▲	7,1%	9,5%	N/A	▲

MÜÜDUD KAUPADE KULU

Müüdüd kaupade kulu 2022/2023. majandusaastal oli 16,0 miljonit eurot ja moodustas 81,63% müügikäibest (2021/2022: 38,99 miljonit eurot, 92,57% käibest). Müüdüd kaupade kulud vähenesid võrreldes eelmise majandusaastaga 22,99 miljoni euro võrra.

Kulugrupi „materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kulu“ 11,0 miljoni euro (2021/2022: 28,24 miljonit eurot) suuruselt summast suurima osa (ca 75%) moodustavad kulud toorainele (toorkala). Ülejäänud osa moodustavad peamiselt pakendite ning kalade söödakulud.

Tootmistööliste ja kalakasvanduste personali palgakulu summas 2,6 miljonit eurot moodustas käibest 13,27% (2021/2022: 5,82 miljonit eurot, 13,82% käibest).

Muu müüdüd kaupade kulu oli 1,4 miljonit eurot ja selle osakaal müügikäibest oli 7,14% (2021/2022: 3,37 miljonit eurot, 8% käibest). Muu müüdüd kaupade kulu sisaldab kulutusi sooja- ja elektrienergiale, rendile, kommunaalkuludele ning kalakasvatuse ja -tootmisega seotud abitegevuskulusid.

TEGEVUSKULUD

Tegevuskulud oli 4,69 miljonit eurot ja moodustasid 23,92% müügikäibest (2021/2022: 7,21 miljonit eurot, 17,12% käibest) kahanedes 2,52 miljonit eurot võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

Tegevuskuludest suurima osakaaluga on transpordi- ja logistikateenused 1,68 miljonit eurot (2021/2022: 2,63 miljonit eurot) ning tööjõukulud 1,3 miljonit eurot (2021/2022: 2,74 miljonit eurot).

KASUMLIKKUS

Grupi 2022/2023. majandusaasta brutokasum oli 3,6 miljonit eurot ehk 0,5 miljonit eurot rohkem kui eelmisel majandusaastal (2021/2022: 3,1 miljonit eurot). EBITDA äritegevusest enne ühekordseid tuluseid ja kulusid ning bioloogiliste varade ümberhindlust oli 0,3 miljonit eurot ehk 2,0 miljonit eurot rohkem kui eelmisel majandusaastal (2021/2022: -1,7 miljonit eurot). Majandusaasta EBITDA oli 0,3 miljonit eurot ehk 2,4 miljonit eurot rohkem kui eelmisel majandusaastal (2021/2022: -2,1 miljonit eurot).

Majandusaastal oli bioloogiliste varade ümberhindluse mõju EBITDAle 0,0 miljonit eurot (2021/2022: -0,4 miljonit eurot).

2022/2023. majandusaasta ärikahjum oli 0,9 miljonit eurot (2021/2022: 4,2 miljonit eurot) ja puhaskasum oli 0,3 miljonit eurot (2021/2022 puhaskahjum: 8,2 miljonit eurot).

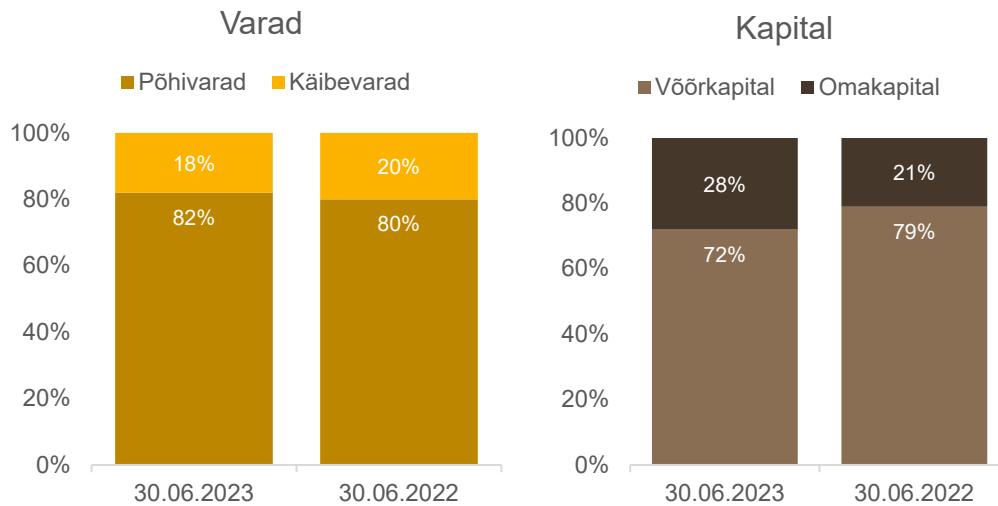
Ärikasumi marginaal majandusaastal oli -5,0% (2021/2022: -10,0%) ja puhaskasumi marginaal 1,7% (2021/2022: -19,4%).

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

Grupi konsolideeritud bilansimaht oli 30.06.2023 seisuga 30,2 miljonit eurot. Aasta varem sama perioodi lõpus s.o seisuga 30.06.2022 oli bilansimaht 38,9 miljonit eurot.

Grupi käibevarade maht oli 30.06.2023 seisuga 5,1 miljonit eurot (30.06.2022: 7,9 miljonit eurot). Grupi põhivarad olid kokku 25,1 miljonit eurot (30.06.2022: 31,0 miljonit eurot).

Lühiajalised kohustused olid 30.06.2023 seisuga 5,1 miljonit eurot (30.06.2022: 11,1 miljonit eurot). Pikaajalised kohustused kokku olid 16,8 miljonit eurot (30.06.2022: 19,8 miljonit eurot). PRFoods omakapital oli 8,3 miljonit eurot (30.06.2022: 8,1 miljonit eurot).

Majandusaasta lõpus oli Grupil rahalisi vahendeid 0,4 miljonit eurot ehk 1,3% bilansimahust (30.06.2022: 0,1 miljonit eurot, 0,3% bilansimahust).

Nõuded ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2023 2,1 miljonit eurot võrrelduna seisuga 30.06.2022, mil nõuded ja ettemaksud olid 2,6 miljonit eurot.

Varud olid majandusaasta lõpu seisuga 1,9 miljonit eurot, kahanedes eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes 0,3 miljonit eurot ehk tasemelt 2,2 miljonit eurot.

Bioloogilised varad olid 30.06.2023 seisuga 0,8 miljonit eurot (30.06.2022: 3,0 miljonit eurot), kahanedes eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes 2,2 miljoni euro võrra. Biomassi maht oli 30.06.2023 seisuga 161 tonni (30.06.2022: 441 tonni), mis on 280 tonni võrra vähem võrreldes eelmise majandusaasta lõpuga.

Grupi materiaalne põhivara oli majandusaasta lõpu seisuga 6,6 miljonit eurot (30.06.2022: 8,9 miljonit eurot) ja immateriaalne vara 18,2 miljonit eurot (30.06.2022: 21,8 miljonit eurot). Materiaalne põhivara kahanes 2,3 miljonit eurot ja immateriaalne kasvas 3,6 miljonit eurot.

Grupi lühiajalised intressikandvad kohustused olid 30.06.2023 seisuga 2,1 miljonit eurot (30.06.2022: 7,1 miljonit eurot), kahanedes aastaga 5,0 miljonit eurot.

Võlad ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2023 kokku 3,0 miljonit eurot (30.06.2022: 4,0 miljonit eurot), kahanedes eelmise aasta sama perioodiga võrrelduna kokku 1,0 miljonit euro võrra.

Pikaajalised intressikandvad kohustused olid majandusaasta lõpu seisuga 15,0 miljonit eurot (30.06.2022: 17,7 miljonit eurot) kahanedes majandusaastate võrdluses 2,7 miljonit eurot.

Seisuga 30.06.2023 oli ettevõtte registreeritud aktsiakapital 7,7 miljonit eurot (30.06.2022: 7,7 miljonit eurot).

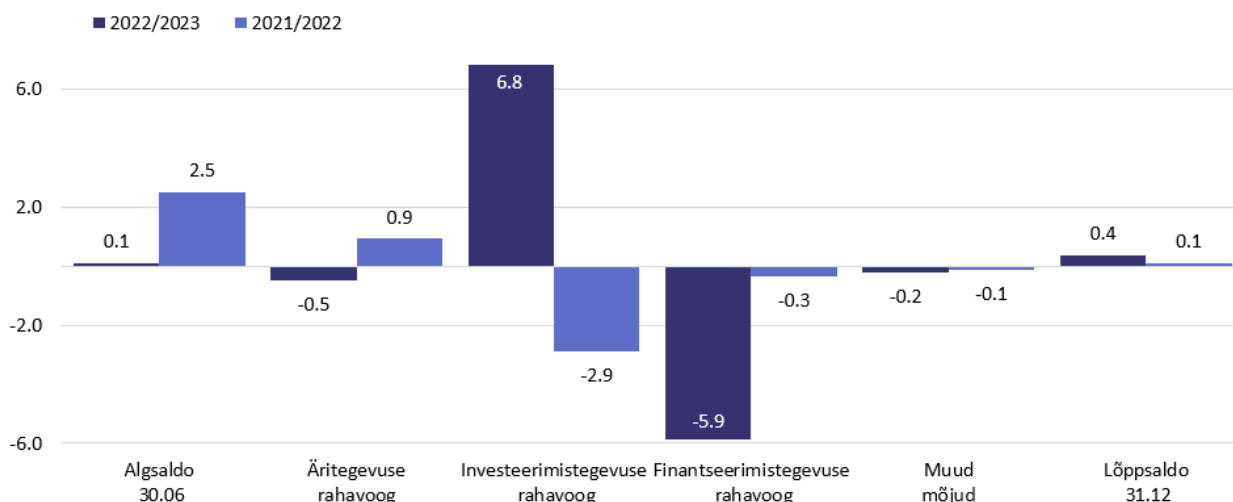
RAHAVOOD

PRFoodsi raha ja ekvivalendid olid 2022/2023. majandusaasta alguses 0,1 miljonit eurot ja lõpus 0,4 miljonit eurot, majandusaasta rahavoog oli 0,3 miljonit eurot. Eelmisel majandusaastal samal perioodil oli rahavoog -2,2 miljonit eurot.

Rahavoog äritegevusest 2022/2023. majandusaastal oli -0,5 miljonit eurot ja +0,9 miljonit eurot eelmisel majandusaastal. Investeeringutegevuse rahavoog oli majandusaastal +6,9 miljonit eurot ja eelmisel majandusaastal -2,9 miljonit eurot.

Majandusaasta finantseerimistegevuse rahavoog oli -5,9 miljonit eurot võrreldes -0,3 miljoni euroga eelmisel majandusaastal.

RAHAVOO MUUTUS 2022/2023 VÕRRELDES 2021/2022

PERSONAL

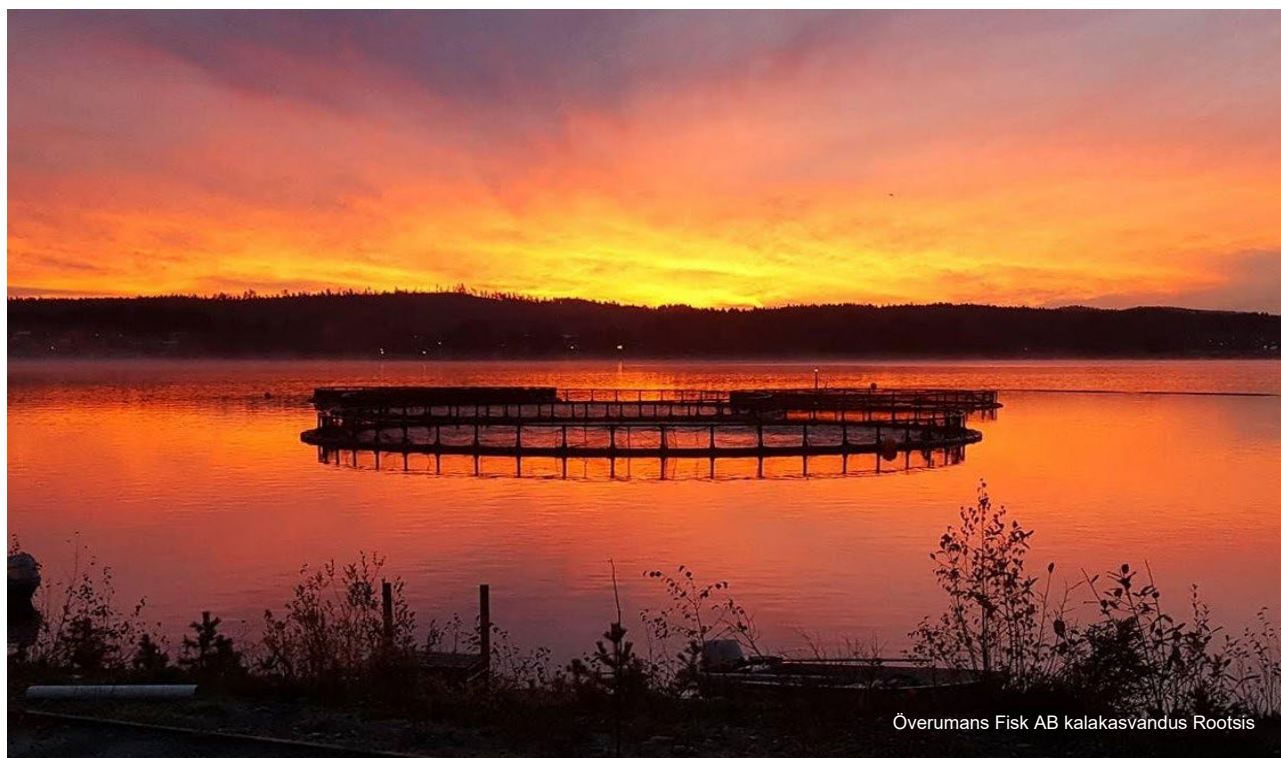
Majandusaasta keskmine töötajate arv oli 190 võrrelduna eelmise majandusaasta keskmise töötajate arvuga 245. Grupi tööjõukulud kahanesid 8,5-lt miljonilt eurolt 2021/2022. majandusaastal 3,9-le miljonile eurole 2022/2023. majandusaastal. Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta moodustas 1,71 tuhat eurot ning kahanes 40,6% võrreldes 2021/2022 majandusaastaga.

	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020	2018/2019
Keskmine töötajate arv	190	245	281	318	361
Soome	0	54	79	81	92
Eesti	67	80	86	106	127
Suurbritannia	111	100	100	113	121
Rootsi	12	11	16	18	21
Tööjõukulud, tuh EUR	3 899	8 459	9 266	10 589	10 857
Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta, tuh EUR	1,71	2,88	2,75	2,77	2,50

KALAKASVATUS

Grupi konkurentsieeliseks on vertikaalne integratsioon – kalakasvatus, tootmine ja müük. Ligikaudu 2/3 Grupi vikerforelli toorainest tuleb grupile kuuluvatest kalakasvandustest Saaremaa rannikuvetes Eestis, mis tagab kiired ja usaldusväärsed tarned.

Vertikaalne integratsioon võimaldab grupil vähendada kulutusi teatud kalakasvatuse etappidel ja ka suurendada kontrolli kalatöötlemise ja turustamise osas. Kala puhul tuleb arvestada, et tegemist on elusorganismiga ja seetõttu on vajalik tehnoloogilises protsessis toodangu kvaliteedi tagamiseks pöörata suurt tähelepanu toote kogu elutsükli jälgimisele. Lisaks kulude optimeerimisele võimaldab vertikaalne integreerumine vähendada riske kalakasvatuses, mis võivad tekkida sööda või asustusmaterjali halvast kvaliteedist ning tagada töötlemiseks vajaliku tooraine mahu ja hinna stabiilsuse.

Överumans Fisk AB kalakasvandus Rootsis

KALA TURUHIND

Kalasektor on äärmiselt sõltuv toorkala kättesaadavusest ja kala hinnast. Suurtootjad fikseerivad tootmisplaanid kolmeks aastaks ette, kuna lühiajalisemalt on kalakasvatustes tootmistsükli keeruline ja kallis turuvajadustest lähtuvalt kohandada. Seetõttu on kalapakkumine maailmaturul lühiajaliselt suhteliselt jäik, samas turunõudlus nihkub mõnevõrra sõltuvalt hooajast. Pakkumise ja nõudluse pideva muutumise tõttu on toorkala hind pidevas muutumises. Täiendav mõju hindade amplituudile ja ettearvamatusetele on kauba tarneahelate muutusel seoses viimastel kuudel äriprotsesse oluliselt mõjutanud viiruspuhanguga. Grupp tasakaalustab väliskeskonna mõju ja kala hinna volatiilsust muudatuste kaudu ettevõtte tootmis- ja müügistrateegias.

KALA TURUHIND PERIOODI LÕPUS

Grupp jälgib lõhe ja vikerforelli turuhindu: lõhehindu Nasdaq'i kauplemisskeskkonnast ja vikerforellihindu Akvafakta (Norra kalatööstusettevõtteid koondav ühing) kokkuvõtetest.

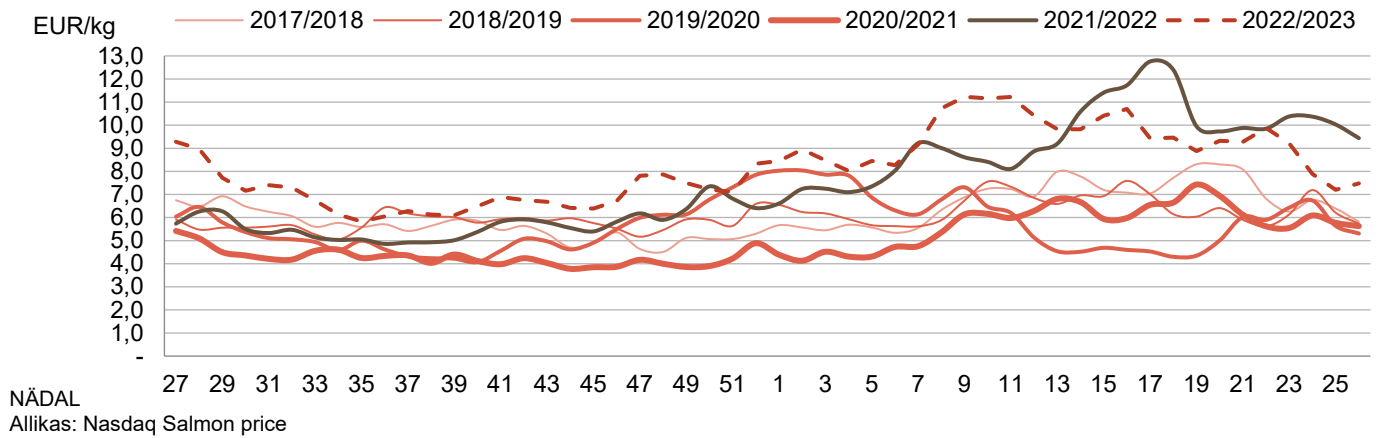
Aruandeperioodi lõpu seisuga on lõhe turuhind võrreldes aastatagusega langenud 20,76% ja vikerforelli hind langenud 24,51%. Kahe aasta taguse hinnaga võrreldes on lõhe hind tõusnud 32,86% ja vikerforell läinud kallimaks 32,79%. Võrreldes perioodi lõpu hinda kolm aastat tagasi on lõhe hind tõusnud 40,87% ja vikerforelli hind 68,12%.

EUR/kg	30.06.2023	30.06.2022	30.06.23 vs 30.06.22	30.06.2021	30.06.23 vs 30.06.21	30.06.2020	30.06.23 vs 30.06.20
Lõhe	7,48	9,44	-20,76%	5,63	32,86%	5,31	40,87%
Vikerforell	7,33	9,71	-24,51%	5,52	32,79%	4,36	68,12%

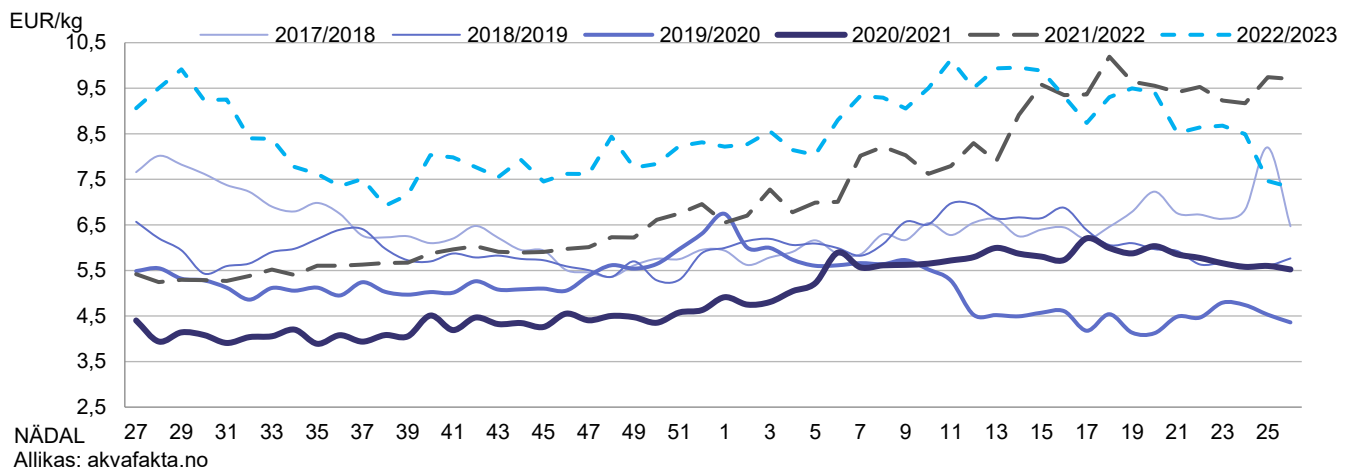
Allolevad tabelid illustreerivad lõhe ja vikerforelli keskmisi hindu nädalate lõikes finantsaastast 2017/2018.

NORRA LÕHE EKSPORDIHIND

NORRA VIKERFORELLI EKSPORDIHIND

PERIOODI KESKMINE KALA TURUHIND

EUR/kg	2022/2023	2021/2022	2022/2023 vs 2021/2022	2020/2021	2022/2023 vs 2020/2021	2019/2020	2022/2023 vs 2019/2020
Lõhe	7,73	6,95	11,22%	4,79	61,38%	5,57	38,78%
Vikerforell	8,39	6,75	24,30%	4,72	77,75%	5,14	63,23%

Nii keskmine lõhe hind kui keskmine forelli hind on tõusnud aruandeperioodil võrreldes eelmise finantsaasta sama perioodiga vastavalt 11,22% ja 24,3%. Võrreldes keskmiste hindadega samal perioodil kaks aastat tagasi on lõhe ja forelli keskmised hinnad tõusnud vastavalt 61,38% ja 77,75% ning võrrelduna hindadega kolm aastat tagasi tõusnud vastavalt 38,78% ja 63,23%.

BIOLOOGILISED VARAD

Biooloogilisteks varadeks on PRFoodsi kalakasvandustes eluskaalus arvele võetud kalavarud, milleks on vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*).

Grupp lähtub vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast. Kui toorkala turuhind tõuseb või langeb, siis suureneb või väheneb vastavalt ka Grupi kalakasvandustes kasvatatavate kalade väärtus ning see avaldab vastavalt positiivset või negatiivset mõju ettevõtte majandustulemustele.

30.06.2023 seisuga olid grupis arvel vaid noorkalad, mida kajastatakse soetusmaksumuses.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS TONNIDES

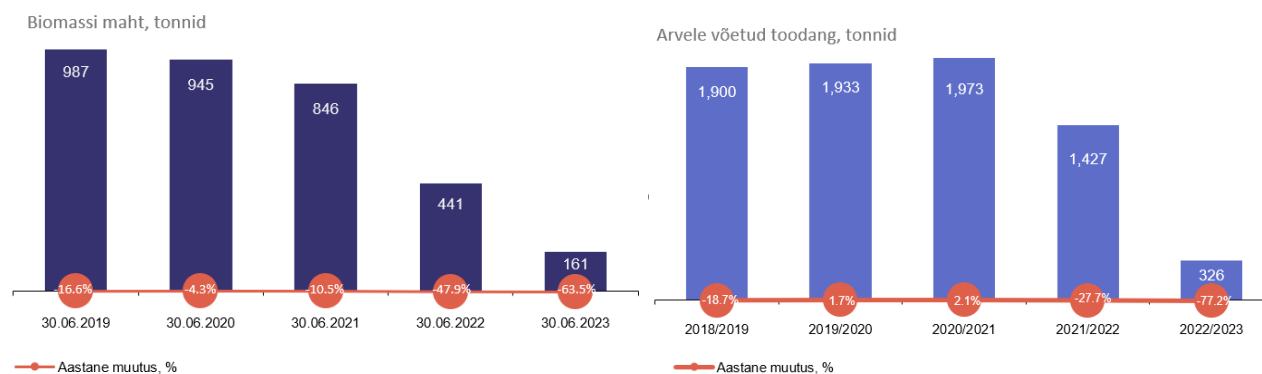
	2022/2023	2021/2022	Muutus, tonnid 2022/2023 vs 2021/2022	Muutus, % 2022/2023 vs 2021/2022
Biomass perioodi algul	441	846	-405	-47,9%
Biomass perioodi lõpul	161	441	-280	-63,5%
Toodangu arvele võtmise laos (eluskaalus)	326	1 427	-1 101	-77,2%

Seisuga 30.06.2023 oli ettevõttel biooloogilisi varasid 161 tonni. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahanesid biooloogilised varad koguseliselt 280 tonni ehk 63,5%. Biomassi vähenemine on seotud Grupi Rootsi üksuse müügiga 2022. a.

BIOMASSI MAHT JA KESKMINE HIND, EUR/KG

	2022/2023	2021/2022	Muutus, mln EUR 2022/2023 vs 2021/2022	Muutus, % 2022/2023 vs 2021/2022
Biooloogilised varad, mln EUR	0,8	3,0	-2,2	-73%
Biomassi maht, tonnid	161	441	-280	-63,5%
Keskmine hind, EUR/kg	7,33	6,81	0,52	7,6%
Biooloogiliste varade ümberhindlus, mln EUR	0,0	-0,4	0,4	100%

Biooloogilised varad soetusmaksumuse meetodil olid 30.06.2023 seisuga 0,8 miljonit eurot võrreldes 3,0 miljoni euroga 30.06.2022. Biomassi keskmine hind oli 7,33 eurot kilo kohta võrrelduna 6,81 euroga kilo kohta võrreldava perioodi jooksul.

JUHATUS JA NÕUKOGU

ASi PRFoods juhatus on üheliikmeline ja vastavalt nõukogu otsusele tegutseb alates 2.02.2015 juhatuses ainukese liikmena **Indrek Kasela**. Ettevõtte juhatus on igapäevases juhtimises iseseisev ja lähtub kõikide aktsionäride parimatest huvidest, tagades seeläbi ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Samuti tagab ettevõtte juhatus sisekontrolli ja riskijuhtimise protseduuride toimimise ettevõttes.

ASi PRFoods nõukogu valib juhatuse liikmed kolmeks aastaks. Aktsiaseltsi põhikirja alusel kuulub juhatusse üks kuni neli liiget. Indrek Kasela (sündinud 1971) omab LL.M kraadi õigusteaduses New York University'st (1996) ja bakalaureusekraadi Tartu Ülikoolist (1994).

Lisaks PRFoodsi juhatuse liikme positsioonile kuulub ta juhatustesse peaaegu kõigis Grupi äriühingutes ning ka Gruppi mitte-kuuluvates äriühingutes (Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ, ManageTrade OÜ ja NBLJK OÜ, jne). Ta kuulub nõukogudesse muuhulgas järgmistes äriühingutes: AS Toode, ELKE Grupi AS, EPhaG AS, Salva Kindlustuse AS, Ridge Capital AS, AS Ekspress Grupp, Elering AS, SA Avatud Eesti Fond, Tulundusühistu Tuleva, Eesti Avamere Vesiviljelejate Ühistu. Lisaks on ta tegev mitmetes äriühingutes ja mittetulundusühingutes väljaspool Eestit.

AS PRFoods nõukogu on hetkel viieliikmeline. Nõukogu tööd juhib nõukogu esimees **Lauri Kustaa Äimä**, nõukogu liikmeteks on **Aavo Kokk, Harvey Sawikin, Vesa Jaakko Karo ja Kuldar Leis**.

Aktsiaseltsi kõrgeim juhtorgan on aktsionäride üldkoosolek. Seaduse kohaselt on üldkoosolekud korralised või erakorralised.

Vastavalt seadusele on aktsiaseltsi nõukogu järelevalveorgan, mis vastutab ettevõtte tegevuse planeerimise, selle juhtimise korraldamise ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. ASi PRFoods põhikirja kohaselt kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek kolmeks aastaks.

Lauri Kustaa Äimä (sündinud 1971) omab magistrikraadi majandusteaduses University of Helsinki'st ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates asutamisest. Lauri Kustaa Äimä on KJK Capital Oy tegevdirektor ja asutajast osanik. Ta on juhtorgani liige äriühingutes Saaremere Kala AS, AS Baltika, AS Toode, ManageTrade OÜ, AB Baltic Mill, UAB Malsena Plius ning lisaks veel mitmetes Soomes, Inglismaal, Sloveenias ja Luksemburgis asuvates investeerimisega tegelevates äriühingutes ja fondides sh KJK Management SA, KJK Fund SICAV-SIF, KJK Fund II SICAV-SIF and KJK Fund III, Elan d.o.o. and Kaima Capital Oy, Amber Trust Management SA, Amber Trust II Management SA, Kaima Capital Eesti OÜ.

Aavo Kokk (sündinud 1964) on lõpetanud Tartu Ülikooli 1990. aastal ajakirjanduse erialal ning Stockholm University 1992. aastal panganduse ja rahanduse erialal ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. Ta on juhtimisorgani liige erinevates äriühingutes, nt US Real Estate OÜ, OÜ Synd&Katts, Raldon Kinnisvarahalduse OÜ, AS Audentes, AS Lemeks, Crowdestate AS ning Creative Union AS.

Harvey Sawikin (sündinud 1960) on lõpetanud *Columbia University* ja *Harvard Law School'i* ja kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. 1994 aastal kaasasutas Harvey Sawikin fondihaldusettevõtte Firebird Management LLC, milles tal on tänini juhtiv positsioon. Harvey Sawikin on järgmiste ettevõtete / fondide Firebird Fund, Firebird New Russia Fund, Firebird Mongolia GP LLC, Firebird Republics Fund, Firebird Avrora Fund ja Amber Trust fondide juhtkonnas. Ta on New Yorki osariigi advokatuuri liige.

Vesa Jaakko Karo (sündinud 1962) lõpetas 1986. aastal Helsinki School of Economics'i magistrikraadiga (M.Sc) rahanduses ja rahvusvahelises turunduses ning talle omistati 1996. aastal *licentiate* (Econ) kraad majanduses. Ta kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta augustist. Ta on KJK Capital Oy nõukogu liige.

Kuldar Leis (sündinud 1968) lõpetas Tartu Ülikooli 1993. aastal krediidi ja rahanduse erialal ja omab ka diplomit piimatehnoloogia erialal. Kuldar Leis täitis ASi PRFoods juhatuse esimehe ülesandeid alates selle asutamisest kuni 15. maini 2013. Alates 2013. aasta maikuust kuulub ta ASi PRFoods nõukogusse. Ta on Saaremere Kala ASi, ASi Linda Nektar, AS Bercman Technologies ning Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskuse nõukogu liige. Lisaks sellele on ta Rododendron OÜ, Solarhouse OÜ, MTÜ Põlva Tenniseklubi ja MTÜ Põlva Käsipalliklubi juhatuse liige.

Informatsioon nõukogu liikmete haridus- ja teenistuskäigu kohta ning nende kuuluvus äriühingute juhtorganitesse on ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETELE NING NENDEGA SEOTUD ISIKUTELE JA ÄRIÜHINGUTELE KUULUVAD PRFOODS AKTSIAD SEISUGA 30.06.2023:

Juhtimiskohustusi täitev isik, sh tema lähikondne	aktsiate arv	osalus
Juhatus liige – Indrek Kasela	1 613 617	4,17%
Nõukogu liige – Kuldar Leis	1 126 056	2,92%
Nõukogu esimees – Lauri Kustaa Äimä	125 000	0,32%
Nõukogu liige – Vesa Jaakko Karo	90 000	0,23%
Nõukogu liige – Arko Kadajane	8 928	0,02%
Nõukogu liige – Harvey Sawikin	-	-
Nõukogu liige – Aavo Kokk	-	-
Kokku juhatuse ja nõukogu liikmetele kuuluvad aktsiad	2 963 601	7,66%

AKTSIA JA AKTSIONÄRID

ASi PRFoods registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtusega lihtaktsiaks. Kõik aktsiad on vabalt võõrandatavad ja üheliigilised, s.o omavad võrdset hääle- ja dividendioigust.

ISIN	EE3100101031	Emiteeritud väärtpabereid	38 682 860
Väärtpaberi lühinimi	PRF1T	Noteeritud väärtpabereid	38 682 860
Market	BALTIC MAIN LIST	Noteerimise kuupäev	5.05.2010
Nominaal	0 EUR	Väärtpaberite kaubeldav miinimumkogus	1 aktsia

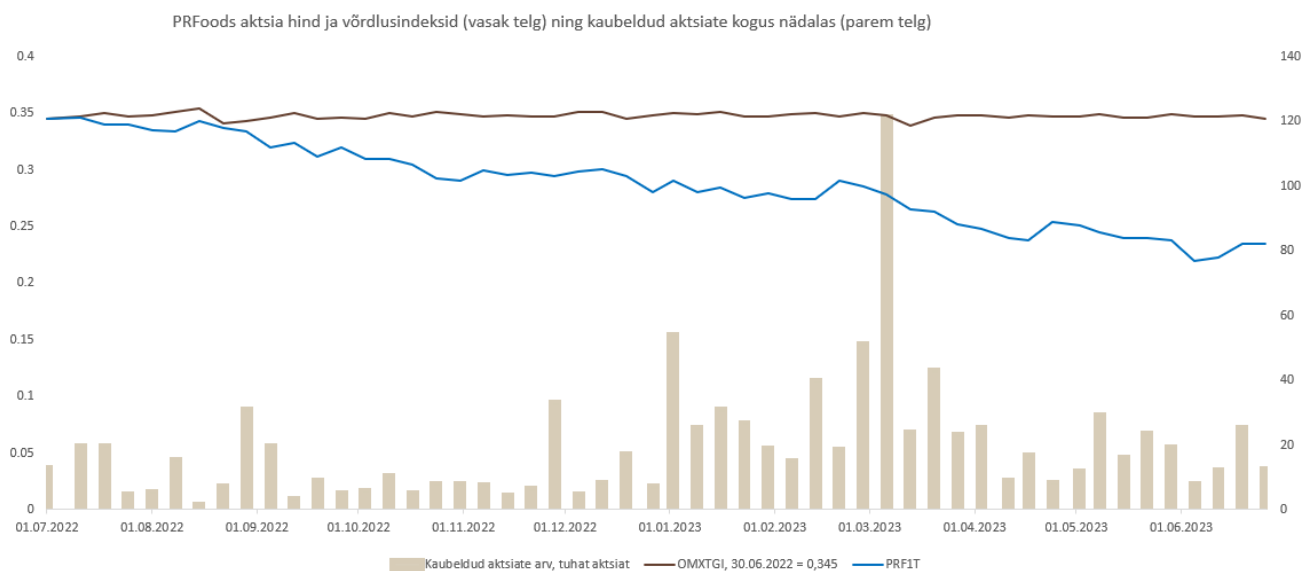
ASi PRFoods aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas alates 5. maist 2010. Aktsial ei ole ametlikku turutegijat. ASi PRFoods aktsia kuulub OMX Tallinna üldindeksi ja OMX Baltikumi üldindeksi koosseisu.

AS PRFoods on kahel korral vähendanud aktsiate nimiväärtust väljamaksete tegemisega aktsionäridele: 2012. aastal vähendati nimiväärtust 10 eurosendi võrra ja 2015. aastal 30 eurosendi võrra. 26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtusega aktsiate kasutuselevõtt. Aktsia arvestuslik nimiväärtus on 0,20 eurot (nimiväärtus kuni 13. aprillini 2011 oli 10 Eesti krooni, kuni 3. septembrini 2012 oli 0,60 eurot ning kuni 2. oktoobrini 2015 oli 0,50 eurot).

AKTSIAHIND, INDEKSID JA KAUPLEMISAKTIIVSUS

Tallinna Börsi üldindeks tõusid 5,5% ning PRFoods aktsiahind langes 35,07%.

	Indeks / aktsia	Tähis	30.06.2023	30.06.2022	Muutus
●	PRFoods aktsia, EUR	PRF1T	0,224	0,345	-35,07%
●	OMX Tallinn üldindeks	OMXTGI	1 888,25	1 789,65	5,5%

KAUPLEMISSTATISTIKA

Kauplemisstatistika, EUR (kui pole näidatud teisiti)	12k 2022/2023	12k 2021/2022	12k 2020/2021	12k 2019/2020	12k 2018/2019
Avamishind	0,348	0,425	0,418	0,502	0,740
Kõrgeim	0,350	0,435	0,428	0,534	0,780
Madalaim	0,21	0,300	0,344	0,361	0,490
Viimane	0,224	0,345	0,425	0,418	0,534
Kaubeldud aktsiaid, mln tk	0,96	1,94	2,08	1,34	2,20
Tehingute arv, tk	5 445	5 514	6 737	2 313	1 762
Keskmine tehingumaht, aktsiat	176	351	309	579	1 248
Käive, mln	0,26	1,05	0,80	0,60	1,43
Turuväärtus, mln	8,66	13,34	16,44	16,17	20,66

2022/2023. majandusaasta jooksul tehti ettevõtte aktsiatega kokku 5 445 tehingut (12 kuud 2021/2022: 5 514 tehingut). Kokku vahetas perioodi jooksul omanikku 0,96 miljonit aktsiat (12 kuud 2021/2022: 1,9 miljonit aktsiat), mis moodustab 2,5% ettevõtte aktsiatest. Keskmine tehingu maht oli 149 aktsiat (12 kuud 2021/2022: 225 aktsiat).

Majandusaasta aktsiatehingute käive oli 0,26 miljonit eurot võrrelduna 1,05 miljoni euroga eelmisel 12-kuulisel perioodil. Kõrgeim hind majandusaastal oli 0,35 eurot ja madalaim 0,21 eurot ning võrreldaval perioodil aasta tagasi oli kõrgeim ja madalaim vastavalt 0,435 eurot ja 0,3 eurot.

Aksia sulgemishind seisuga 30.06.2023 oli 0,224 eurot ja ettevõtte turuväärtus oli 8,66 miljonit eurot. Aksia sulgemishind seisuga 30.06.2022 oli 0,345 eurot ja ettevõtte turuväärtus oli 13,34 miljonit eurot.

AKTSIA HINNA JA INDEKSITE DÜNAAMIKA NOTEERIMISEST S.O 5. MAIST 2010 KUNI 30. JUUNINI 2023:

	Indeks / aktsia	Tähis	30.06.2023	05.05.2010	Muutus
●	PRFoods aktsia, EUR	PRF1T	0,224	0,890	-74,83%
●	OMX Tallinn üldindeks	OMXTGI	1 888,25	594,56	217,6%

TURUKORDAJAD

Suhtarvud	Valem	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	30.06.2019
Ettevõtte väärtuse käibe kordaja (EV/Sales)	(Turuväärtus + Netovõlg) / Müügitulu	1,3	0,90	0,66	0,47	0,48
Ettevõtte väärtuse äritegevuse EBITDA kordaja	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA äritegevusest	84,9	neg	neg	13,39	10,30
Ettevõtte väärtuse EBITDA kordaja (EV/EBITDA)	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA	36,4	neg	neg	19,58	23,59
Hinna äritegevuse EBITDA kordaja	Turuväärtus / EBITDA äritegevusest	28,9	neg	neg	5,87	5,18
Hinna EBITDA kordaja (Price/EBITDA)	Turuväärtus / EBITDA	12,4	neg	neg	8,59	11,85
Hinna kasumi kordaja (P/E)	Turuväärtus / Puhaskasum	12,4	neg	neg	neg	neg
Hinna omakapitali suhtarv (P/B)	Turuväärtus / Omakapital	1,03	1,55	1,04	0,82	0,94

Turuväärtus, netovõlg ja omakapital seisuga 30.juuni.

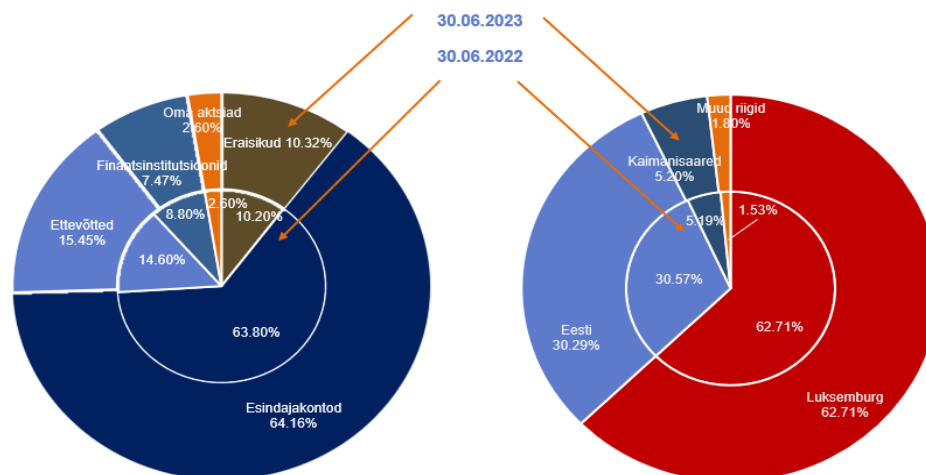
Müügitulu, EBITDA ja puhaskasum/-kahjum viimase 12 kuu jooksul.

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR

AS PRFOODS AKTSIONÄRID

	Aktsiate arv 30.06.2023	Osalus 30.06.2023	Aktsiate arv 30.06.2022	Osalus 30.06.2022	Muutus
ING Luxembourg S.A. (Esindajakonto)	24 258 366	62,71%	24 258 366	62,71%	-
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	1 613 617	4,17%	1 613 617	4,17%	
Ambient Sound Investments OÜ	1 385 267	3,58%	1 385 267	3,58%	
Firebird Republics Fund Ltd	1 277 729	3,30%	1 277 729	3,30%	
OÜ Rododendron	1 159 776	3,00%	1 219 589	3,15%	-59 813
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	770 470	2,00%	750 470	1,94%	-20 000
Firebird Avrora Fund, Ltd.	730 678	1,89%	730 678	1,89%	

OÜ Iskra Investeeringud	279 318	0,72%	279 318	0,72%	
Suurimad aktsionärid kokku	31 475 221	81,37%	31 525 034	81,47%	
Muud aktsionärid	6 207 639	16,04%	6 167 826	15,94%	79 813
Oma aktsiad	1 000 000	2,59%	1 000 000	2,59%	
Kokku	38 682 860	100,00%	38 682 860	100,00%	

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR KATEGOORIAE JÄRGI, 30.06.2023

Aktsiate arv	Aktsionäride arv	% aktsionäridest	Aktsiate arv	% aktsiatest
1 ... 1 000	1 742	68,4%	453 638	1,2%
1 001 ... 10 000	689	27,1%	2 170 656	5,6%
10 001 ... 50 000	87	3,4%	1 876 818	4,9%
50 001 ... 100 000	12	0,5%	891 909	2,3%
100 001 ...	17	0,6%	33 289 839	86,0%
Kokku	2 547	100,0%	38 682 860	100,0%

VÕLAKIRJAD JA VÕLAKIRJAOMANIKUD

PRFoods emiteeris 2019/2020 majandusaastal suunatud pakkumise raames 90 096 tagatud võlakirja ning avaliku pakkumise raames 9 904 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakiri, intressimääraga 6,25% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 22.01.2025. Vastavalt tagatud võlakirja tingimustele toimub võlakirjaintressi maksmine kord poolaastas (juulis ja jaanuaris). Tagatud võlakirjade märkimisperioodi lõppedes oli PRFoods'i omanduses 4 926 võlakirja.

Võlakirjade avaliku pakkumise lõpuleviimise järgselt noteeris ettevõtte võlakirjad Tallinna väärtpapieribörsil. Kauplemine Nasdaq Tallinn võlakirjanimekirjas algas 6. aprillil 2020.

Seisuga 30.06.2023 on PRFoods omanduses olevate võlakirjade arv 535 nominaalväärtuses 53,5 tuhat eurot.

PRFoods emiteeris 2020/2021 majandusaastal 237 allutatud konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega kuni 2,37 miljonit eurot, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, intressimääraga 7% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 01.10.2025.

Samal majandusaastal emiteeriti lisaemissiooni raames, suunatud pakkumisena, PRFoods aktsionärile Amber Trust II S.C.A 10 000 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, intressimääraga 6,25% kalendriaastas.

Lisaks teavitas PRFoods tagatud võlakirjade (emiteeritud PRFoods 14.01.2020 emissiooni tingimuste kohaselt) lisaemissioonist mahus kuni 1,0 miljonit eurot, mille raames emiteeritakse kuni 10 000 võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Lisaemissioon oli suunatud mitteavaliku pakkumisena PRFoods aktsionärile Amber Trust II S.C.A, refinantseerimaks viidatud aktsionäri poolt PRFoods-le antud investeerimislaenu seoses laenu tagasimaksetähtaja saabumisega.

Seisuga 30.06.2023 on PRFoods emiteerinud 110 237 võlakirja, millest 110 000 on tagatud võlakirjad, nimiväärtusega 100 eurot tagatud võlakirja kohta, koguväärtuses 11,0 miljonit eurot ning 237 on allutatud konverteeritavad võlakirjad, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, koguväärtuses 2,37 miljonit eurot.

VÕLAKIRJAOMANIKE STRUKTUUR

AS PRFOODS 7 SUUREMAT VÕLAKIRJAOMANIKKU

	Võlakirjade väärtus 30.06.2023	% kogumahust 30.06.2023	Võlakirjade väärtus 30.06.2022	% kogumahust 30.06.2022	Muutus
Swedbank Pensionifond K60	3 940 000	29,5%	3 940 000	29,5%	-
ING Luxembourg S.A. AIF esindajakonto	3 070 000	23,0%	3 070 000	23,0%	-
Swedbank Pensionifond K30	800 000	6,0%	800 000	6,0%	-
Clearstream Banking AG	750 000	5,6%	750 000	5,6%	-
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	671 500	5%	475 800	3,6%	195700
Spring Capital Growth Fund 1	504 300	3,8%	505 300	3,7%	-1 000
AS SEB Bankas	479 900	3,6%	502 700	3,8%	-22 800
Suurimad võlakirjaomanikud kokku	10 215 700	76,5%	10 043 800	75,0%	-172 800
Ülejäänud võlakirjaomanikud	3 100 800	23,1%	3 272 700	24,6%	172 800
Oma võlakirjad	53 500	0,4%	53 500	0,4%	-

VÕLAKIRJAOMANIKE STRUKTUUR VÕLAKIRJADE VÄÄRTUSE LÕIKES, 30.06.2023

Võlakirjade väärtus	Võlakirjaomanike arv	% võlakirjaomanikest	Võlakirjade väärtus	% võlakirjade väärtusest
1 ... 1 000	167	46,0%	79 000	0,5%
1 001 ... 10 000	111	30,58%	468 700	3,5%
10 001 ... 50 000	64	17,63%	1 433 000	10,7%
50 001 ... 100 000	10	2,76%	746 500	5,7%
100 001 ...	11	3,03%	10 642 800	79,6%
Kokku	363	100,0%	13 370 000	100,0%

ÜHISKONDLIK VASTUTUS

Usume, et vastutustundlik ettevõtte ei keskendu ainult finantsnäitajatele. Seetõttu on meile oluline ka keskkondlik ja sotsiaalne mõju ehk jalajälg, mille ettevõtte oma eksisteerimisega jätab. Olles ümbritseva keskkonna osa, hoolime oma töötajatest, kogukonnast, koostööpartneritest, ühiskonnast ja loodusest.

Panustame jõudumööda Eesti kui purjetamise- ja mereriigi arengusse ning meresõidu traditsioonide taastamisele. Oleme Muhu Väina regati pikaajalised toetajad, samuti toetasime 2019 aastal Jääpurjetamise MMI. Muhu Väina regatil oleme ka oma meeskonnaga osalenud, jahil Reval Cafe Elisa Sailing, amatöörspordlaste meeskonna koosseisus. Jäähoki on soomlaste jaoks kahtlemata spordiala number üks ning kohalike ettevõtjate jaoks on oma linna klubi toetamine auasi.

Samuti peame oluliseks kohaliku majanduskeskkonna ja kultuuriruumi arengut – seda nii Eestis, Soomes kui ka Šotimaal ehk kõigis PRFoods asukohariikides ja koduturgudel. Oleme alates 2018. aastast aidanud MTÜd Visit Saaremaa, samuti panustanud MTÜd Eesti Kultuurikoda käekäiku, toetanud Hanaholmen Business Forumit Soomes, Glasgow kultuurinädalat Šotimaal ja Arvo Pärdi keskuse avamist.

Meie tulevik on lapsed ja sportlikud noored. Nende sihtgruppide tegevustele oleme õla alla pannud Eestis läbi Simple Session pikaajalise toetamise, lisaks olime abiks Tallinnas toimunud Sumo EM korraldamisele. Koostöös Postimees Grupiga oleme toetanud nende algatatud projekti 2018. ja 2019. aastail: Edukad aitavad puudustkannatavaid lapsi (MTÜ Koos Laste Heaks). Samuti oleme läbi Heateo Mõjufondi andnud 2017-2020 aastate jooksul tuule tiibadesse kuuele väga olulisele algatusele, mis lahendavad teravaid probleeme Eesti ühiskonnas – alates haridusest, sotsiaalsest ebavõrdsusest, rahvatervisest kuni keskkonnani.

PRFoodsi suurim väärtus on meie enda töötajad. Lubame, et jätkame ka edaspidi oma töötajate kodukandi kultuuri ja majanduselu toetamist. Prioriteediks on anda oma panus erinevate noorte spordiürituste korraldamisele ja aidata puudustkannatavaid lapsi.

VASTUTUS KESKKONNA EES

Lähtume kalakasvatavate ning -töötajate kogu tootmisahela vältel jätkusuutliku tegevuse põhimõtetest. Seetõttu on meile väga oluline keskkonnasõbralik sööt, et see mõjutaks meid ümbritsevat keskkonda minimaalselt. Kasvatame oma Saaremaa kasvanduses ka karpe, mis puhastavad ja filtreerivad vett, vähendades kalakasvatuse keskkonnamõjusid. Meie eesmärgiks on tootepakendites kasutada keskkonnasõbralikke materjale - kile ja plastik on osades toodetes kas asendatud papi ja puidumassiga või on kasutusel osaliselt taaskäideldav kile. Investeeringud tänapäevastesse pakkemasinatesse ja päikeseenergia kasutamisse aitavad meil seda kõike saavutada.

Grupile kuuluvad kalafarmid Eestis ning tootmisüksused Eestis ja Suurbritannias. Nimetatud üksused avaldavad keskkonnale mõju. Säästvalt tegutseva ettevõtte oleme teadlikud meie globaalsest vastutusest loodusressursside ja kahjustamata keskkonna säilitamise eest, mistõttu püüame hoida meie tegevuste keskkonnamõjusid minimaalsetena ning vähendada veelgi enam oma ökoloogilist jalajälge võimalikult ökonoomse ressurside kasutamise kaudu.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt on kalamajandus olulise keskkonnamõjuga tegevus. Kalakasvanduste võimalik mõju loodusele seisneb kasvandustes tekkiva heitvee ja neis sisalduvate saasteainete (peamiselt lämmastik ja fosfor) levikus mere- ja järvevette ning seeläbi veekvaliteedi halvenemises. Veekvaliteedi halvenemine omakorda võib kahjustada elupaigatüüpe või lindude-loomade elukeskkonda. Saasteainete kontsentratsioon ja levik sõltub kasutatavast tootmistehnoloogiast, söödakogusest ning mere hoovustest, tuulesuunast jm keskkonnateguritest.

Kalakasvanduse arendamisel on tegevusloaks vee-erikasutusluba, mis väljastatakse 7-10 aastaks. Tegeleme keskkonna mõjude vähendamiseks keskkonnametnike range järelevalve all. Tagame asukohtade tasandil kalatootmise ja töötlemise kõigis põhietappides vajalike meetmete järgimise negatiivsete keskkonnamõjude maksimaalseks vähendamiseks. Lisaks

aitame kaasa keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutusele võtmisega oma kalafarmides ja tootmisüksuste rajatistes. Lähtume oma investeringutes kalakasvatuse vastava meetodi BAT (*Best Available Technique*) printsiipidest.

Oleme välja töötanud uue kalasööda retsepti, mille tulemusena väheneb lämmastiku emissioon vette 13,5% ja fosfori emissioon vette 30,3%. Töö selles valdkonnas jätkub ja järgmise aasta eesmärgiks on vähendada fosfori emissiooni vette 47,7% võrreldes standardsöötadega, kuna fosfori olemasolu on limiteeriv sinivetikate tekkel. Uus kalasööt oli 2019. suvel testimisel Saaremaal ja Rootsis ning tulemused on positiivsed.

Paigaldasime Saaremaale karbikasvatuse liinid maksumusega ca 40 tuhat eurot ning hetkel omandame kogemusi tööstusliku karbikasvatuse kohta Eesti rannikuvetes. Arvutuste kohaselt peaks karbikasvatus hetkel kompenseerima 20% kalakasvatuse lämmastiku ja fosfori emissioonist.

Kõik meie kasvandused on varustatud moodsate veekvaliteedi seireanduritega ning kõikide kasvatuskohtade veeseire tulemused on pidevalt nähtavad pilveteenuse kaudu.

Osaleme aktiivselt erinevates innovatsiooni- ja keskkonnahoiuprojektides nagu UKIPOLIS (sette eraldusega sumba projekteerimine Läänemere oludesse) Soomes, „Sustainable cage farming“ („Jätkusuutlik sumbakasvatus“) Taanis ja Läänemere äärsete riikide ühises kalakasvatajate tööühmas.

Rootsis oleme teinud viimasel majandusaastal mitmeid laiaulatuslikke keskkonnauuringuid koos sõltumatute osapooltega (maapealse kasvanduse väljundvee pidev seire, põhjasetete uuring sumbakasvatuse vahetus läheduses ja lähiümbruses), mille abil faktiliselt tõestada tänapäevaste kalakasvatuste vähest mõju keskkonnale ning ühtlasi saada kinnitust arvestuste paikapidavuse kohta. Siiani on analüüsi tulemused tõestanud, et keskkonnamõju on minimaalne ja meie varasemalt esitatud arvestused on pigem olnud konservatiivsed.

Kalatoodete pakendajana on Grupp aktiivselt tegutsenud selle nimel, et Grupi pakkematerjalid oleksid keskkonnasäästlikud. Muuhulgas peab Grupp silmas parandatud jätkusuutlikkust ja toidujäätmete vähendamist käsikäes parema toote pakendi välimusega jaekaubanduse riulitel.

Eelmsel majandusaastal võeti kasutusele uuenduslik pakendilahendus, millega lisaks 70%-lisele jalajälje vähendamisele taaskasutuspõhimõtteid järgides, väheneb CO₂ jalajälg täiendavalt ca 25% ja plastiku osakaal pakendis umbes 20%.

Plasti kasutamist on grupis vähendatud nii lõpptoodetes kui tootmisprotsessis:

- Lõpptoote kilepakendeid on välja vahetatud õhemate vastu.
- Tootmisprotsesse on reorganiseeritud sellisel, et pooltooteid vahepakendada vaja ei ole, seega tarvitata kilepakendite kogumaht on vähenenud.

Plasti kasutab Grupp pakendamisel osaliselt endiselt edasi, kuid eelkõige selliste positiivsete omaduste kombinatsioonist tulenevalt nagu mitmekülgus, tugevus, kergus, stabiilsus, mitteläbilaskvus ja steriliseerimisvõime. Plastiku kergus lihtsustab käitlemist kogu tootmisahelas ja selle tagajärjel on transportimisel vähem heitmeid.

Ka Grupi pakenditootjate valik lähtub väärtuste ühtsusest juhindudes keskkonnasäästlikkusest ja jätkusuutlikkusest.

Rahvusvahelise kalatoodete tootjana jätkame keskkonnamõtjude vähendamiseks vajalike sammude astumist ka järgnevatel aastatel.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

AS PRFoods lähtub oma äritegevuse korraldamisel ettevõtte põhikirjast ja riiklikest õigusnormidest ning avaliku ettevõtte Tallinna Börsi nõuetest, Finantsinspektsiooni ja Tallinna Börsi poolt 2005. aastal välja töötatud Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) juhistest ning aktsionäride ja investorite võrdse kohtlemise printsiibist. Tallinna Börsil noteeritud äriühingud on kohustatud majandusaasta aruande koosseisus avaldama Hea ühingujuhtimise tava aruande, mille sisuks ja eesmärgiks on kirjeldada, kas ja kuidas ettevõtte HÜT põhimõtteid järgib ning juhul, kui ei järgi, siis välja tuua, mida ei järgi ning selgitada mittejärgimise põhjuseid.

Ettevõtte Hea ühingujuhtimise tava aruanded on kättesaadavad ettevõtte kodulehel [www.prfoods.ee](http://prfoods.ee) Juhtimise alajaotuses (<http://prfoods.ee/prfoods/juhtimine/hyt-aruanne>).

AKTSIONÄRIDE ÕIGUSTE TEOSTAMINE

Kõikidel aktsionäridel on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada küsimusi ja teha ettepanekuid. Üldkoosolek viiakse läbi kohas ja ajal, mis tagab enamikule aktsionäridele koosolekul osalemise võimaluse. Üldkoosoleku kutses on näidatud aadress, millele aktsionär saab päevakorra punktidega seotud küsimused saata, samuti selgitatud, millistel tingimustel ettevõtte teavet ei väljasta ning kuidas aktsionär teabe mitte-väljastamise korral ettevõtte otsuse vaidlustada saab. Kooskõlas kõikide aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibiga hoidub kontrolliv aktsionär teiste aktsionäride õiguste kahjustamisest.

AKTSIONÄRIDE VÕRDSETE ÕIGUSTE SÄTESTAMINE PÕHIKIRJAS

Ettevõtte põhikirjas ei ole antud eri liiki aktsiatele selliseid õigusi, mis tooks kaasa aktsionäride ebavõrdse kohtlemise hääletamisel.

AKTSIONÄRIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Kui emitendile on teada aktsionäridevahelised kokkulepped, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist, avalikustab emitent need. Emitendil puudub teave, et nimetatud kokkuleppeid oleks sõlmitud.

AKTSIONÄRI OSALEMINE ÜLDKOOSOLEKUL ISIKLIKULT VÕI ESINDAJA KAUDU

Ettevõtte hõlbustab aktsionäride isiklikku osavõttu üldkoosolekust, kuid ei tee samas takistusi esindajate osalemisele ja hääletamisele üldkoosolekul. Emitent teavitab aktsionäri võimalikult täpselt üldkoosoleku toimumise kuupäevast, kellaajast ja aadressist. Kui emitent korraldab aktsionäri esindamise üldkoosolekul ise või enda töötajate/esindajate kaudu, siis teeb ta seda sellisel viisil, et aktsionäri poolt hääletamise suhtes antud korraldused oleksid täidetud. Emitendi poolt valitud esindaja osaleb üldkoosolekul ja on aktsionäridele üldkoosoleku toimumise ajal kättesaadav.

ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMINE JA AVALDATAV TEAVE

Üldkoosoleku kutse on kättesaadav ettevõtte kodulehel koos olulise teabega, mis üldkoosoleku päevakorras olevate punktide osas otsuse tegemiseks aktsionäridele avaldada tuleb, sealhulgas kasumi jaotamise ettepanek, muudetava põhikirja eelnõu koos muudatuste ära märkimisega, väärtpaberite emiteerimise või muude äriühinguga seotud tehingute (ühinemine, vara müük jmt.) olulised tingimused ja lepingud või nende eelnõud, andmed nõukogu liikme kandidaadi ja audiitori kandidaadi kohta jmt ning nõukogu ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta. Nõukogu liikme kandidaadi kohta avaldatakse andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös.

Üldkoosoleku kutse ja seonduvad materjalid koostatakse ja avaldatakse ettevõtte kodulehel nii eesti- kui inglisekeelsetena. Üldkoosoleku protokoll ja järele vaadatav koosoleku salvestus avaldatakse kodulehel koosoleku pidamise keeles.

Kui aktsionärid teevad sisulisi või nõukogu ettepanekust erinevaid ettepanekuid, siis see protokollitakse.

ÜLDKOOSOLEKU LÄBIVIIMINE SH ÜLDKOOSOLEKU OTSUSTE VASTUVÕTMINE KOOSOLEKUT KOKKU KUTSUMATA

PRFoods aktsionäride erakorraline üldkoosolek 19.09.2022 toimus koosolekut kokku kutsumata vastavalt äriseadustiku §-le 299¹. Hääletamine toimus hääletussedelite esitamise teel, kus vastavalt äriseadustikule loetakse hääletamata jätmise korral, et aktsionär hääletas otsuse vastu.

Ettevõtte tegi kogu info kättesaadavuse võimalikus PRFoods koduleheküljel www.prfoods.ee, kus aktsionäridel oli võimalik tutvuda üldkoosoleku materjalidega, otsuste eelnõudega ning muude üldkoosoleku dokumentidega. Aktsionäril oli võimalik otsuste eelnõude kohta tekkinud küsimused saata e-postile. Aktsionär sai oma hääle anda, kas hääleõigusliku aktsionäri või tema volitatud esindaja poolt täidetud ja digitaalselt allkirjastatud või paber kandjal allkirjastatud ja skaneeritud hääletussedeli edastamisega e-posti teel aadressile investor@prfoods.ee hääletusperioodi jooksul või hääleõigusliku aktsionäri või tema volitatud esindaja poolt täidetud ja omakäeliselt allkirjastatud hääletussedeli paber kandjal esitamise või saatmisega AS PRFoods kontorisse aadressil Pärnu mnt 141, 11314 Tallinn, Eesti.

Aktsionäride erakorralise koosoleku poolt vastuvõetud otsused avalikustati börsiteatena PRFoodsi veebilehel.

JUHATUS JA JUHATUSE LIIKMETE VASTUTUSVALDKONNAD

Juhatusel liikmete vastutusvaldkonnad kinnitab juhatus või nõukogu. Nõukogu esimees on sõlminud juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu. Ettevõtte juhatus on üheliikmeline ning juhataja täidab ühtlasi ka tegevdirektori

töökohustusi ja vastutab ettevõtte strateegiliste valdkondade toimimise eest, sh sisekontrolli- ja juhtimissüsteemide integreeritusest ettevõtte raamatupidamisprotsessides, nii igapäevastes kui perioodilistes. Juhatus liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatus liige ega teise emitendi nõukogu esimees (v.a kui emitent kuulub samasse gruppi). Valdusfirma ASi PRFoods, millel puudub igapäevane äritegevus, juhatus on üheliikmeline, mis tagab valdusfirma parima ja tõhusaima juhtimise. Kalakasvanduste, -töötlemise ja müügiga tegelevate tütarettevõtete juhtkonnad on kuni neljaliikmelised vastavalt tütarettevõtete äritegevuse spetsiifikale ja vajadustele.

JUHATUSE LIIKMETE TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitis, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning HÜT aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga. Juhatajale makstakse tasu vastavalt juhatuse liikme lepingule. Tasu suurus ja tasustamise põhimõtted vaadatakse üle üks kord aastas. Juhataja tasu suurus on määratud juhatuse liikme lepinguga ja ei kuulu poolte kokkuleppel avalikustamisele. Juhatus liikme tasustamiseks ei ole preemiasüsteeme s.o optioone, pensioniprogramme jms. Juhatajal on õigus saada lahkumishüvitist kuni 6 kuu juhatuse liikme tasu ulatuses.

JUHATUSE LIIKME OLULINE TEHING EMITENDIGA

Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused. Nõukogu poolt heakskiidetud tehingud juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku ja emitendi vahel avaldatakse Hea ühingujuhtimise tava aruandes. Vastavaid tehinguid majandusaastal ei toimunud.

NÕUKOGU KONTROLL JUHATUSE TEGEVUSE JA EMITENDI ÜLE

Nõukogu hindab korrapäraselt juhatuse tegevust emitendi strateegia elluviimisel, samuti hindab nõukogu emitendi finantsseisundit, riskijuhtimise süsteemi, juhatuse tegevuse õiguspärasust ning seda, kas emitenti puudutav oluline teave on nõukogule ja avalikkusele nõuetekohaselt teatavaks tehtud. Nõukogu poolt komiteede asutamisel avaldab emitent oma veebilehel nende olemasolu, ülesanded, koosseisu ja koha organisatsioonis. Komiteedega seotud asjaolude muutmisel avaldab emitent samas korras ka muudatuse sisu ning teostamise aja.

NÕUKOGU LIIKME TASUDE AVALDAMINE

Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitis ja muud makstavad hüved). ASi PRFoods aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on valida ja kinnitada nõukogu koosseis ja volituste aeg. Vastavalt ASi PRFoods põhikirjale kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed tasu ei saa.

NÕUKOGU LIIKME OSALEMINE NÕUKOGU KOOSOLEKUTEL

Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see Hea ühingujuhtimise tavas eraldi ära.

HUVIDE KONFLIKTI OLUKORRAD

Ärilisest pakkumisest, mis tehakse nõukogu liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule ning on seotud emitendi majandustegevusega, teatab nõukogu liige viivitamatult nõukogu esimehele ja juhatusele. Hea ühingujuhtimise tava aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega. Nõukogu liikmed hoiduvad huvide konfliktist ning järgivad konkurentsikeelu nõudeid. Nõukogu ja juhatus teevad tihedat koostööd tegutsedes vastavalt põhikirjale ning äriühingu ja selle aktsionäride huvides. Vastavaid huvide konflikte 2022/2023. majandusaasta jooksul ei esinenud.

INFO EMITENDI KODULEHEL

Emitendi kodulehel on aktsionäridele kättesaadavad lisaks HÜTis toodule ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad. Muud üldised suunad ja olulised teemad on ära toodud juhatuse tegevusaruandes.

EMITENDI KOHTUMISED AJAKIRJANIKE JA ANALÜÜTIKUTEGA

Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäridel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavaid esitlusi vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi. Ettevõtte lähtub alati oma tegevuses aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik info avalikustatakse esmalt Tallinna Börsi süsteemis, seejärel Finantsinspeksiooni ja firma kodulehtedel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajadusel lisainfot ja kokku leppida kohtumisi. Ettevõtte juhatus ei pea oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragraafiku pidamist, sest kohtumistel piirduakse juba avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõikide kohtumiste korral, sh vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

EMITENDI AUDIITOR

ASi PRFoods aktsionäride 05.12.2022 toimunud üldkoosolek kinnitas ettevõtte 2022/2023. majandusaasta audiitoriks audiitorfirma KPMG Baltics OÜ.

Vastavalt audiitoriteenuse lepingule audiitorühing auditeerib konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (sh tüürettevõtjate raamatupidamise aastaaruannet).

Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule. Lähtuvalt Audiitoritegevuse seadusest vahetatakse täitevaudiitorit vähemalt iga seitsme aasta järel.

JUHTORGANID

AS PRFoods on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

ÜLDKOOSOLEK

Aktsionäride üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kelle pädevuses on põhikirja muutmise ja uue kinnitamise, aktsiakapitali suuruse muutmise, nõukogu liikme tagasikutsumise ja ettevõtte tegevuse lõpetamise, jagunemise, ühinemise ja ümberkujundamise otsustamine, eeldades vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud aktsionäride häälte heakskiitu. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas kuue kuu jooksul pärast ettevõtte majandusaasta lõppemist. Erakorralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku, kui ettevõttel on netovara alla seaduses lubatud piiri või kui üldkoosoleku kokkukutsumist nõuab nõukogu, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häältest. Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud isikute ring määratakse seisuga 7 päeva enne üldkoosoleku toimumist.

ASi PRFoods 2021/2022. majandusaasta aktsionäride korraline üldkoosolek toimus 05.12.2022. Koosolekul hääletasid aktsionärid või nende volitatud esindajad, kelle aktsiatega oli esindatud 28 883 649 häält, mis moodustas 74,67% häälte üldarvust. Seega oli koosolek pädev võtma vastu otsuseid koosoleku päevakorras olnud küsimustes. Koosolekul osales ASi PRFoods juhatus. Korralise üldkoosoleku päevakorras oli 2021/2022. a majandusaasta aruande kinnitamine, kahjumi katmise otsustamine, audiitori kinnitamine järgnevas majandusaastaks, sh audiitori tasu määramine, nõukogu liikmete arvu määramine ning nõukogu liikmete valimine.

ASi PRFoods 2022/2023. majandusaasta aktsionäride erakorraline üldkoosolek toimus 19.09.2022 koosolekut kokku kutsumata. Koosolekul osales PRFoods juhatus ning erakorralise koosoleku päevakorras oli Överumans Fisk AB võõrandamine Saaremere Kala AS-i poolt Vattudalens Fisk AB-le ning esimese nõude garantii väljastamine AS PRFoods poolt Vattudalens Fisk AB-le Överumans Fisk AB aktsiate müügilepingust tulenevate Saaremere Kala AS-i kohustuste tagamiseks. Otsused võeti vastu 97,41% häälteenamusega.

Kõikides üldkoosoleku päevakorras olnud küsimustes võttis koosolek vastu otsused vastavalt nõukogu poolt tehtud ettepanekutele. Informatsioon otsuste vastuvõtmise ja sisu kohta avalikustati pärast koosoleku lõppu NASDAQ Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ning ettevõtte kodulehel www.prfoods.ee.

NÕUKOGU

Vastavalt seadusele on aktsiaseltsi nõukogu järelevalveorgan, mis vastutab äriühingu tegevuse planeerimise, selle juhtimise korraldamise ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Vastavalt ASi PRFoods muudetud põhikirjale kuulub

TÄIENDAVAD JUHTIMISORGANID JA KOMITEED

Ettevõttes on vajalikud protseduurid reguleeritud eeskirjadega ning praktilist vajadust täiendavate juhtimisorganite loomiseks ei ole olnud. 2010. aastal moodustas aktsiaseltsi nõukogu ettevõttes auditikomitee, kelle ülesandeks on jälgida ja analüüsida finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli protsessi ja audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava audiitori sõltumatust ning esitada nõukogule ettepanekuid ja soovitusi seaduses sätestatud küsimustes. Alates 2017. aasta novembrist on komitee esimeheks Aleksander Zaporoztsev ja liikmeteks komiteesse alates 2010. aastast kuulunud Aavo Kokk ja Mairi Paiste. Alates 01.12.2022 on AS-i PRFoods nõukogu otsustanud jätkata kaheliikmelise auditikomiteega seoses Mairi Paiste tagasiastumisega. Seniste auditikomitee liikmete Aleksander Zaporoztsev ja Aavo Kokk volitused kehtivad kuni 15.11.2023.

MITMEKESISUSPOLIITIKA RAKENDAMINE ETTEVÕTTES

ASi PRFoods juhtkond peab oluliseks ettevõttes hästi toimivat töökeskkonda ettevõtte kõikidel tasanditel. Selle saavutamiseks ja hoidmiseks jälgitakse, et ettevõttes töötaksid nii juhtkonna kui töötajate hulgas eri soost, eri rahvusliku tausta ja erinevate kogemustega vastava ala professionaalid.

INFORMATSIOONI HALDAMINE

Börsiettevõtteks lähtub AS PRFoods avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest ning GDPRiga sätestatud nõuetest. Börsireguleerimisnõutav info avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega, seejuures lähtub ettevõtte põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse toimunud faktilist informatsiooni. Investorite ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks on ettevõtte kodulehel alajaotused, mis muu avalikustatava informatsiooni hulgas sisaldavad börsiteateid, majandusaruandeid, presentatsioone.

TASUSTAMISARUANNE

Käesolev tasustamisaruanne on koostatud kooskõlas Grupi tasustamispoliitikaga, mis lähtub eelkõige Grupi pikaajalistest eesmärkidest, arvestades ettevõtte majandustulemusi ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huve.

Tasustamisaruande eesmärk on anda selge ülevaade juhtidele vastavalt makstavast tasust. Tasustamisaruanne kajastab teavet grupi juhatusele 2022/2023. aastal makstud palkade ja muude hüvitiste kohta.

JUHATUSE TÖÖTASU

2022/2023. aastal oli grupi juhatus üheliikmeline.

Juhatuse liikme Indrek Kasela tööülesanded ja töötasu on täpsemalt täpsustatud temaga sõlmitud töölepingus, milles grupi esindas juhatuse esimees. Juhatuse liikme Indrek Kasela ametiaega pikendati 7.detsember 2020 ning tema volitused lõppevad 7.detsember 2023. 2022/2023.aastal ja sellele eelneval aastal tulemustasu ei makstud.

Juhatusele aktsiaoptioone ja muid hüvesid ei ole ette nähtud ning 2022/2023. aastal pole juhatus neid saanud.

EUR '000	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020	2018/2019
Kokku Indrek Kasela tasud	24,0	31,8	84,3	107,5	117,7
millest põhitöötasu	24,0	31,8	79,1	107,5	117,7
millest tulemustasu	0	0	5,2	0	0
Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta, tuh EUR	1,71	2,88	2,75	2,77	2,50
Keskmine töötajate arv	190	245	281	318	361
Kontserni Tööjõukulud kokku, tuh EUR	3 899	8 459	9 266	10 589	10 857

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdfformaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistusega. Originaaldokument on esitatud masinloetavas .htmlformaadis Nasdaq Tallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt (Link: <https://nasdaqbaltic.com/>)

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	Lisa	30.06.2023	30.06.2022
VARAD			
Raha ja ekvivalendid	5	394	110
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	6	1 815	2 154
Ettemaksed	7	304	413
Varud	8	1 860	2 196
Bioloogilised varad	9	772	3 003
Käibevara kokku		5 145	7 876
Edasilükkunud tulumaksuvara	11	0	93
Pikaajalised finantsinvesteeringud		381	229
Materiaalne põhivara	12	6 563	8 882
Immateriaalne põhivara	13	18 157	21 837
Põhivara kokku		25 101	31 041
VARAD KOKKU		30 246	38 917
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Intressikandvad kohustused	15	2 111	7 094
Võlad tarnijatele ja muud võlad	16	3 035	3 978
Lühiajalised kohustused kokku		5 146	11 072
Intressikandvad kohustused	15	15 024	17 725
Võlad tarnijatele ja muud võlad	16	0	204
Edasilükkunud tulumaksukohustus	11	1 466	1 599
Sihtfinantseerimine	17	317	265
Pikaajalised kohustused kokku		16 807	19 792
KOHUSTUSED KOKKU		21 953	30 865
Aktsiakapital	18	7 737	7 737
Ülekurss		14 007	14 007
Oma aktsiad		-390	-390
Kohustuslik reservkapital		51	51
Realiseerimata kursivahed		609	839
Jaotamata kahjum		-13 981	-14 391
Ettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		8 033	7 853
Mittekontrolliv osalus		260	199
OMAKAPITAL KOKKU		8 293	8 052
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		30 246	38 917

Lisad lehekülgedel 36 kuni 79 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Müügitulud	19	19 578	42 128
Müüdnud kaupade kulu	20	-16 004	-38 992
Brutokasum		3 574	3 136
Tegevuskulud		-4 693	-7 207
Müügi- ja turustuskulud	21	-2 691	-4 843
Üldhalduskulud	22	-2 002	-2 364
Muud äritulud/-kulud	24	150	307
Bioloogiliste varade ümberhindlus	9	0	-420
Äri kahjum		-970	-4 184
Finantstulud/-kulud	25	-1 210	-1 734
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	28	153	0
Kasum/(kahjum) tütarettevõtete müügist	10	2 423	-2 305
Maksustamiseelne kasum (kahjum)		396	-8 223
Tulumaks	26	-65	63
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)		331	-8 160
Aruandeperioodi puhaskasumi (-kahjumi) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		303	-8 143
Mittekontrolliv osalus		28	-17
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum) kokku		331	-8 160
Muu koondkasum (-kahjum), mida võib hiljem klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Valuutakursi vahed		-231	280
Kokku koondkasum (-kahjum)		101	-7 880
Aruandeperioodi koondkasumi (-kahjumi) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		73	-7 863
Väikeaktsionäridele kuuluv osa		28	-17
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku		101	-7 880
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	18	0,01	-0,21
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	18	0,01	-0,17

Lisad lehekülgedel 36 kuni 79 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Rahavoog äritegevusest			
Puhaskasum (-kahjum)		331	-8 160
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	12, 13	1 270	2 055
Kasum põhivara müügist ja mahakandmisest		-2 422	-13
Muud korrigeerimised		1 650	3 768
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	6,7	-403	-1 091
Muutused varudes	8	-7	1 526
Muutused bioloogilistes varades	9	-1 076	1 792
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	16	189	1 199
Makstud ettevõtte tulumaks	11	0	-147
Rahavoog äritegevusest kokku		-468	929
Rahavoog investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	12, 13	66	13
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	12, 13	-248	-682
Sihtfinantseerimine varade soetuseks	17	67	58
Muude finantsinvesteeringute ost ja müük		0	-30
Tütaretevõtte soetus/müük, neto saadud raha	10	7 015	-2 245
Antud laenude tagasimaksed		0	5
Saadud intressid		1	14
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		6 901	-2 867
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Arvelduslaenu muutus	15	-4 544	-930
Saadud laenude tagasimaksed	15	-1 275	-325
Faktooringukohustuse muutus	15	-60	0
Saadud laenud	15	2 089	2 833
Rendikohustuste põhiosa tagasimaksed	14	-945	-663
Makstud intressid	15	-1 213	-1 246
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-5 948	-331
Rahajäägi kogumuutus			
		485	-2 269
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	5	110	2 500
Raha ja raha ekvivalentide muutus		485	-2 269
Tütaretevõtte müügi mõju Raha ja raha ekvivalentide		-201	-121
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	394	110

Lisad lehekülgedel 36 kuni 79 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aktia- kapital	Ülekurss	Oma aktsiad	Kohustus lik reserv- kapital	Realisee- rimata kursi- vahed	Jaotamata kasum (-kahjum)	Kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 30.06.2021	7 737	14 007	-390	51	559	-6 723	15 241	533	15 774
Aruandeperioodi puhaskahjum	0	0	0	0	0	-8 143	-8 143	-17	-8 160
Muu koondkasum	0	0	0	0	280	0	280	0	280
Aruandeperioodi koondkahjum kokku	0	0	0	0	280	-8 143	-7 863	-17	-7 880
Muud liikumised	0	0	0	0	0	477	477	-317	160
Saldo seisuga 30.06.2022	7 737	14 007	-390	51	839	-14 391	7 853	199	8 052
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	0	0	0	303	303	28	331
Muu koondkahjum	0	0	0	0	-230	0	-230	0	-230
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	-230	303	73	28	101
Muud liikumised	0	0	0	0	0	107	107	33	140
Saldo seisuga 30.06.2023	7 737	14 007	-390	51	609	-13 981	8 033	260	8 293

Täiendav informatsioon lisas 18.

Lisad lehekülgedel 36 kuni 79 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS PRFoods („emaettevõtte“) ja tema tütaretevõtted (koos „Grupp“) on kala kasvatamise ja kalatoodete tootmise ja müügi tegelevad ettevõtted. AS PRFoods on 23. detsembril 2008 Eesti Vabariigis registreeritud äriühing. ASi PRFoods aktsiad ja võlakirjad on noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsil. ASi PRFoods suurim aktsionär on Amber Trust II S.C.A (vt LISA 18). Käesolev konsolideeritud aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avaldamiseks 31. oktoobril 2023 Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks emaettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

ASi PRFoods 2022/2023. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud bioloogilised varad, mis on kajastatud 30.06.2023 ainult soetusmaksumuses ja eelmisel aastal nii soetusmaksumuses kui õiglaselt väärtuses.

ASi PRFoods arvestus- ja konsolideeritud aruande esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole märgitud teisiti.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on lähtutud alltoodud arvestuspõhimõtetest, mida on järjepidevalt kohaldatud kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab Grupi raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisa 4.

UUED VÕI MUUDETUD RAHVUSVAHELISED FINANTSARUANDLUSE STANDARDID JA NENDE TÕLGENDUSED

Grupp hakkas rakendama alljärgnevaid standardeid alates 1. juulist 2021.

Standardi IFRS 16 muudatused: COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustuste kajastamine pärast 30. juunit 2021

Muudatustega pikendatakse ühe aasta võrra vabatahtliku erandi kohaldamist, mis lihtsustab rentniku jaoks otseselt COVID-19 pandeemiast tulenevate rendisoodustuste kajastamist. Esialgne erand kehtestati 2020. aasta mais ja grupp on seda rakendanud.

Rentnik rakendab neid muudatusi tagasiulatuvalt ja kajastab nende esmakordse rakendamise kumulatiivset mõju nende esmakordse rakendamise aruandeperioodi jaotamata kasumi algsaldos.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardite IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused – intressimäärade võrdlusaluste (IBOR-ite) reform (teine etapp)

Muudatused käsitlevad küsimusi, mis võivad intressimäärade võrdlusaluste reformi tagajärjel mõjutada finantsaruandlust, sealhulgas intressimäärade võrdlusaluselt alternatiivsele võrdlusalusele üleminekust tulenevate lepinguliste rahavoogude või riskimaandamisuhete muutuse mõjusid. Muudatused võimaldavad praktilise abinõuna vabastust IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 teatud nõuetest, mis on seotud järgnevaga:

- muudatused finantsvarade, finantskohustiste ja rendikohustiste lepinguliste rahavoogude määramise aluses ja
- riskimaandamisarvestus.

Rahavoogude määramise aluse muutus:

Muudatused nõuavad grupilt finantsvara või finantskohustise sisemise intressimäärade ajakohastamist, kui finantsvara või finantskohustise lepinguliste rahavoogude määramise alus muutub intressimäärade võrdlusaluste reformi tõttu.

Riskimaandamisarvestus:

Muudatustega nähakse ette erandid riskimaandamisarvestuse nõuetest järgmistes valdkondades:

- Lubatakse riskimaandamissuhte määratluse muutmist, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi. See muudatus ei too kaasa riskimaandamisarvestuse lõpetamist ega uue riskimaandamissuhte määratlemist.
- Kui rahavoogude riskimaandamise arvestuse riskimaandamisobjekti muudetakse, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi, loetakse rahavoogude riskimaandamisreservi kogunenud summa aluseks alternatiivne võrdlusalus, mille alusel on maandatud tulevased rahavood kindlaks määratud.
- Kui riskimaandamisobjektina on määratletud mitmest objektist koosnev rühm ning mõnd rühmas olevat objekti muudetakse, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi, jaotatakse maandatavad objektid maandatavate võrdlusmäärade alusel alarühmadesse.
- Kui ettevõtte eeldab piisava kindlustundega, et alternatiivne võrdlusalus on 24 kuu jooksul eraldi tuvastatav, võib ta määratleda selle intressimäära lepinguväliselt määratletud riskikomponendina, kui seda ei saa määramise kuupäeval eraldi tuvastada.

Avalikustamine

Muudatused nõuavad grupilt täiendava teabe avalikustamist, et võimaldada aruande kasutajatel mõista intressimäärade võrdlusaluste reformi mõju grupi finantsinstrumentidele, sealhulgas teavet reformist tingitud grupi riskipositsioonide ja nendega seotud riskijuhtimistegevuste kohta.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

Muudatusega ajakohastatakse IFRS 3 viide 2018. aasta finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule 1989. aasta raamistiku asemel. Samal ajal lisatakse muudatustega IFRS 3 uus lõik, milles on selgitatud, et tingimuslikke varasid ei saa omandamise kuupäeval kajastada.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatused

IAS 16 muudatustega nõutakse, et materiaalse põhivara objektide vajalikku asukohta ja tööseisundisse viimise jooksul toodetud esemete müügist saadud tulu tuleb kajastada kasumiaruandes koos nende esemetega seotud kuludega ning nende kulude suurust tuleb mõõta vastavalt IAS 2 mõõtmisnõuetele.

Muudatusi tuleb rakendada tagasiulatuvalt, kuid ainult nende materiaalsete põhivara objektide suhtes, mis viiakse vajalikku asukohta ja tööseisundisse kõige varasema perioodi alguses, mis on esitatud aruandes, mille koostamisel ettevõtte muudatusi esmakordselt rakendab, või pärast seda. Muudatuse esialgse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis (või vajaduse korral mõnel muul asjakohasel omakapitali kirjel) algsaldo korrigeerimisena kõnealuse varaseima esitatud perioodi alguses (kui see on vajalik).

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused

Lepingu täitmiseks tehtavate kulutuste kindlaksmääramiseks nõutakse muudatustega ettevõttelt kõigi otseselt lepingu täitmiseks tehtavate kulude arvesse võtmist. Muudatustega selgitatakse, et lepingu täitmise kulud hõlmavad

- nii konkreetse lepingu täitmiseks tehtavaid vältimatuid kulutusi kui ka
- osa muudest kuludest, mis on otseselt seotud lepingute täitmisega.

Ettevõtte rakendab neid muudatusi lepingutele, mille osas ta ei ole veel täitnud kõiki oma kohustusi selle aruandeperioodi alguses, mil ta muudatusi esimest korda rakendab (esmase rakendamise kuupäeval). Ettevõtte ei korrigeeri võrreldava perioodi informatsiooni. Selle asemel kajastab ettevõtte muudatuste esialgse rakendamise kumulatiivset mõju jaotamata kasumi või vastavalt vajadusele mõne muu asjakohase omakapitali kirje algsaldo korrigeerimisena esmase rakendamise kuupäeval.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

SENI VEEL JÕUSTUMATA STANDARDID, TÕLGENDUSED JA AVALDATUD STANDARDITE MUUDATUSED

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 30. juuni 2023 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Grupp kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standard IAS 1 "Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine" muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Euroopa Liit ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 1 muudatused kohustuste lühi- ja pikaajaliseks liigitamise kohta anti välja 2020. aasta jaanuaris. Esialgne jõustumiskuupäev oli 01. jaanuar 2022. COVID-19 pandeemia reageerides lükati aga jõustumiskuupäeva ühe aasta võrra edasi, et anda ettevõtetele rohkem aega muudatuste rakendamiseks .

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju grupi raamatupidamise aruandele.

VALUUTAARVESTUS

Arvestus- ja esitusvaluuta

Gruppi kuuluvate ettevõtete finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtte äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Emaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanne on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta (emaettevõtte ning Eestis asuvate tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka või vastava riigi keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate keskpanga valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglase väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad bioloogilised varad; lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Välismaiste majandusüksuste finantsaruanded

Grupi välismaiste tütarettevõtete koostatud aruannete ümberarvestamisel esitusvaluutasse rakendatakse järgmisi põhimõtteid:

- Kõigi välismaiste tütarettevõtete varad ja kohustused on ümber arvestatud bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskursiga;
- Tütarettevõtete tulud ja kulud on ümber arvestatud aasta kaalutud keskmise vahetuskursiga (v.a juhul, kui antud keskmist ei saa lugeda tehingupäevadel valitsevate määrade kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks, millisel juhul tulud ja kulud konverteeritakse tehingu toimumise kuupäevadel).
- Konverteerimisel tekkinud kursivahed kajastatakse muus koondkasumis ja akumulereeritakse omakapitali kirjel "Realiseerimata kursivahed".

Välismaise majandusüksuse soetamisel tekkinud firmaväärtust ja õiglaste väärtuste muutusi käsitletakse välismaise majandusüksuse varade ning kohustustena ning need konverteeritakse bilansipäeva kursiga.

Välismaise tütarettevõtte osalisel või täielikul realiseerimisel kas võõrandamise, likvideerimise, aktsiakapitali tagastamise või hülgamise tulemusena kajastatakse omakapitalis kajastatud realiseerimata kursivahed kasumiaruandes.

KONSOLIDEERIMISE PÕHIMÕTTED

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust

kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamise meetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse õiglasest väärtusest, mis arvutatakse omandaja poolt üleantud varade, omandaja kohustiste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasest väärtusest. Mittekontrolliva osalus omandatavas tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtusest või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab Grupp talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusest; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Grupi poolt ülekanndmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtusest. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtusest, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis. Firmaväärtusena kajastatakse algsest summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on Grupi raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt Konsolideeritud aruannete koostamisel on grupisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud tehingutest Grupi ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate finantsaruannetes kajastatud summased muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulatsioonid allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütarettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütarettevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena - see tähendab, kui tehinguid oma omanike õigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütarettevõtjate müük

Kui Grupp kaotab kontrolli tütarettevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasest väärtusest ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summased selle tütarettevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui Grupp oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle Grupp omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20-50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algsest arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses kasumis (-kahjumis). Grupi investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Grupi osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja Grupi osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui Grupi osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta Grupi edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui Grupil on seaduslik või faktiline kohustus täita sidusettevõtja kohustusi või ta on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab Grupp väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjatelt“.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole“ või „allapoole“ suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

INFORMATSIOON EMAETTEVÖTTE PÕHIARUANNETE KOHTA

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruanded, mis on avalikustatud lisas 32 on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruande koostamisel. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse on konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuse meetodil. Vastavalt soetusmaksumuse meetodile kajastatakse investeering algselt soetusmaksumuses ehk omandamisel makstud tasu õiglasel väärtuses ning hiljem korrigeeritakse vajadusel väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduslaen) ning kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduslaenu kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste intressikandvate kohustuste hulgas.

FINANTSVARAD

Klassifitseerimine

Grupp klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Grupp võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Grupp annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmalt õiglasel väärtuses, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes „Muudes ärituludes/(kuludes)“. Seisuga 1. juuli 2022 ja 30. juuni 2023 ja 2022/2023 majandusaasta jooksul olid Grupi finantsvarad klassifitseeritud kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, rahast ja raha ekvivalentidest.

Oodatavad krediitkahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediitkahjumid. Krediitkahjum on vahe lepingu alusel Grupi saadaolevate rahavoogude ja Grupi poolt oodatud rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga.

Eeldatava krediitkahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Grupp mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjatele summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediitkahjumitega;
- raha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investeerimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediitkahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediitkahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediitkahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediitkahjumitega.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mida ei klassifitseerita tuletisinstrumentideks ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenud ja nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulust arvestamisel. Finantsvarasid korrigeeritakse allahindluse kahjumi alusel.

Väärtuse langus põhineb oodataval krediitkahjumil. Oodatava krediitkahjumi põhimõte on näidata finantsvara krediitkvaliteedi halvenemise või paranemise üldist arengusuunda. Korrigeeritud soetusmaksumuses klassifitseeritavate finantsvarade väärtuse langus kajastatakse allahindluse reservina.

Oodatavad krediitkahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediitkahjumid, mis võtavad aruandekuupäeval arvesse kogu asjaspeutuva info, kaasa arvatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste, mõistlike ja põhjendatud tuleviku sündmuste ja majandustingimuste prognooside kohta. Iga aruandeperioodi lõpus viib Grupp läbi ekspert-hinnangu selgitamiseks kas viimase hinnanguga võrreldes on toimunud olulist riski tõusu. Krediidiriski suurenemise indikaatoriteks on muu hulgas laekumata maksed, mille tähtaeg on möödunud üle 30 päeva, võlgniku olulised finantsilised raskused, võimalik võlgniku pankrot või ümberstruktureerimine. Allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes „Muude ärikulude real“. Kui nõuded on lootusetult laekuvad, kantakse need koos allahindluse reserviga maha.

Nõuded kajastatakse üldjuhul käibevaradena, kui nende laekumise tähtaeg on 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva. Nõuded, mille laekumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse põhivarana. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, kajastatakse õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande.

FAKTOORING

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Regressiõigusega faktooringud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele intressikandvatele kohustustele.

Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Bilansis kajastatakse seda õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

VARUD

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, otsestest ja kaudsetest tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuv üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on varude eeldatav müügihind normaalse äritegevuse käigus, millest on maha arvatud varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused.

MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Rendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Materiaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Ehitised 5-50 aastat
- Masinad ja seadmed 2-20 aastat
- Sõidukid 4-13 aastat
- Inventar, sisseseade ja tööriistad
 - Sisseseade ja tööriistad 2-12 aastat
 - Infotehnoloogia seadmed ja tarkvara 3-5 aastat
 - Muu inventar 5 aastat
- Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Allahindlus kajastatakse kasumiaruande kirjel „Muud ärikulud“. Eelnevatel perioodidel kajastatud allahindlus tühistatakse juhul, kui kaetava väärtuse määramise aluseks olnud hinnangutes on toimunud muutus.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud materiaalse põhivara ehitusega, kapitaliseeritakse antud objekti soetusmaksumuses perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks.

Materiaalse põhivara objektid, mis juhtkonna hinnangul müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotel põhivaraks. Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud raha ja vara jääkväärtuse vahena, on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud ja -kulud“.

IMMATERIAALNE VARA

Immateriaalset vara (kaubamärgid, load, litsentsid, tarkvara) kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse piiratud kasuliku elueaga varaks ja piiramatu kasuliku elueaga varaks.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Immateriaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Kaubamärgid 20 - 50 aastat
- Load ja liitumistasud 3 - 50 aastat
- Tarkvara litsentsid 5 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud, tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade poolt raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Lubade (kalakasvatus ja – hukkamisload) ja liitumistasude ning tarkvara litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestvus.

Piiratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid selle väärtuse kontrollimiseks viiakse kord aastas (või sagedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni. Kaetava väärtuse arvutamiseks jaotatakse firmaväärtus raha genereerivatele majandusüksustele.

PÕHIVARA VÄÄRTUSE LANGUS

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*cash generating unit*). Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

BIOLOOGILISED VARAD

Bioloogilist vara kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, on tõenäoline, et Grupp saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilised varad s.o vikerforelli (*Oncorhynchus mykiss*) varud, kajastatakse finantsseisundi aruandes käibevara rühmas eraldi kirjel „Bioloogilised varad“.

Bioloogilised varad on rühmitatud nende valmidusastme järgi, mis on olulised turuhindade kujunemisel. Arvestuspõhimõtted igale bioloogiliste varade klassile on määratud alljärgnevalt:

- **Kalamaimud (viljastatud kalamari ja kuni 250 g kalamaimud)**

Kajastatakse õiglasel väärtusel. Õiglase väärtuse määramisel on aluseks võetud kalamaimude biomassi maht ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval.

- **Noorkalad (250 g kalamaimud kuni püügikõlblikud kalad)**

Noorkalade õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kuna puudub aktiivne turg, ja neid kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses. Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõlblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses.

Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega, milleks on püügikõlblike kalade hinnanguline õiglane väärtus noorkalade püügikõlblikuks saamise ajal miinus hinnangulised kulutused püügikõlblikuks kasvatamiseks ja müügiks. Juhul, kui on tõenäoline, et tulevases müügist laekuvad rahavood katavad nii soetusmaksumuse kui ka sellele hiljem lisanduvad kasvatus- ja müügiga seonduvad kulutused, kajastatakse noorkalad soetusmaksumuses. Vastasel korral hinnatakse noorkalad alla nende hinnangulise netorealiseerimisväärtuseni. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

- **Püügikõlblikud kalad (klassifitseerimine noorkaladest püügikõblikeks kaladest toimub vastavalt kaalule)**

Kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel (soetamisel või ümberklassifitseerimisel noorkaladest) kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks võetud püügikõblike kalade hinnanguline biomassi maht, mida on vähendatud realiseerimisel tekkiva kaalukao võrra, ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval ehk kõige hilisem sõltumatute osapoolte analoogsete varade turuhind, mida korrigeeritakse eksisteerivate erinevuste mõjuga, eeldades, et tehingupäeva ja bilansipäeva vahel ei ole toimunud olulisi muutusi majanduskeskkonnas. Piirkondades, kus ei eksisteeri välisturuhinda, põhineb hinnang siseturu hindadel. Hindade määramisel lähtutakse kvaliteediklassist (kõrgem või tavaline).

Müügikulutusteks loetakse tasusid vahendajatele, riigilõivusid ja mittetagastatavaid maksusid. Müügikulutuste hulka ei loeta vara turustamisel tekkivaid transpordi- ja muid kulutusi, kuid sellised kulutused võetakse arvesse õiglase väärtuse hindamisel.

Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses. Soetusmaksumust korrigeeritakse bilansipäeval vastavalt õiglase väärtuse hinnangu muutusele.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi kirjel „Bioloogiliste varade ümberhindlus“. Bioloogilisest varast saadav toodang võetakse arvele selle õiglasel väärtusel miinus hinnangulised müügikulutused.

30.06.2023 seisuga olid grupis ainult noorkalad, mis on kajastatud soetusmaksumuses.

RENDIARVESTUS

IFRS 16 kohaselt kajastab Grupp enamiku rendilepingutest kasutusõiguse vara ning rendikohustusena, st need rendid kajastuvad Grupi bilansis.

Rendnikuna rendib Grupp mitmeid varasid, sealhulgas masinaid ja seadmeid, maa- ja veealasid ning samuti hooneid.

Lepingu sõlmimisel hindab Grupp, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Grupp IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kasutusrendiks klassifitseeritud rendilepingute rendikohustuse mõõtmisel diskonteeris Grupp rendimakseid, kasutades selleks alternatiivset laenuintressimäära. Rentniku alternatiivne kaalutud keskmine intressimäär on 2%.

Grupp kui rentnik

Grupp kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Grupile rendiperioodi lõpus üle või kui vara kasutusõiguse jääkväärtus viitab sellele, et Grupp plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse vara kasutusõiguse alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Grupi poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Grupp diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Grupp leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud rendimaksed;
- muutuvad rendimaksed, juhul kui need muutuvad vastavalt mingile alusindeksile (näiteks inflatsioon, EURIBOR);
- renditava vara väljaostmise, rendiperioodi pikendamise või katkestamise optsoonide kasutamisega kaasnevad maksed (juhul, kui juhtkond on hinnanud optiooni kasutamist piisavalt kindlaks ning nende optsoonide kasutamine on võetud arvesse rendiperioodi pikkuse arvestamisel);
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus).

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Grupp muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed.

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui vara kasutusõiguse bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Grupp on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Grupp kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

FINANTSKOHUSTUSED

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud, noteeritud võlakirjad, *forward*, *put* ja *call* optioonid) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvestatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tasumisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Intressikandvaid kohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis

refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena intressikandvaid kohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud varade ehitusega, kapitaliseeritakse perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks. Muid laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuludena.

ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Eraldised kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on enne bilansipäeva toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (seaduslik või lepinguline); on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist; kuid kohustuse lõplik summa või tasumistähtaeg pole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldised kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikahjumeid ei kajastata eraldisena.

Muud kohustused, mille realiseerumine on ebatõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud tingimuslike kohustustena aruande lisades (lisa 29).

TULUMAKS JA EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Grupi varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustise maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõttel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeringutelt tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse.

Grupi edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse.

Samuti tekib Grupi edasilükkunud tulumaksukohustus investeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui Grupp suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna Grupp kontrollib tütaretevõtte dividendipoliitikat s.o saab blokeerida kasumi jaotamise otsuseid, kontrollib Grupp kõnealuse investeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaetevõtte on otsustanud tüharetevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaetevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõeldakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kuna Grupp sidusettevõtte dividendipoliitikat ei kontrolli, siis ei kontrolli ta ka maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist.

Grupi Eesti ettevõtted

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20/80 (2022. aasta: 20/80) väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud

20/80 maksumääraga. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse.

Grupi välismaised ettevõtted

Rootsis ja Suurbritannias on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütarettevõtete puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Suurbritannias kehtiv tulumaksumäär 25% (2022. aasta 19%)

TULUDE ARVESTUS

Müügitulu on tulu, mis tekib Grupi tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Grupp kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Hulgimüük

Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud edasimüüjale, edasimüüja saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada edasimüüja poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud edasimüüjale ning edasimüüja on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on Grupil objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud. Grupi hulgimüük hõlmab kala ja kalatoodete müüki. Toiduainetele omaselt on realiseerimise aeg lühike ja kaupade tagasiostu kohustus puudub, samuti ei anta toodetele pikaajalist garantiid. Tegemist on suures osas fikseeritud tasuga müügiga. Tasu muutva komponendi, näiteks müügimahust sõltuva boonuse, puhul kajastatakse müügihinna korrigeerimine müügituluga samas perioodis.

Grupp kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Finantseerimise komponent

Grupil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Grupp tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Intressitulu ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

SEGMENTIARUANDLUS

Raporteeritavad ärisegmentid on identifitseeritud lähtuvalt sisemisest kõrgemale äriotsustajale regulaarselt esitatavast aruandlusest. Grupi kõrgemaks äriotsustajaks, kes vastutab ressursside jaotamise eest ja hindab ärisegmentide tulemust, on ematettevõtte nõukogu, kes teeb strateegilisi otsuseid.

Segmenti tulemit sisaldab segmentiga otseselt seostatavaid tulusid ja kulusid ja tulude/kulude olulist osa, mida on võimalik seostada konkreetse segmentiga kas väliste või sisemiste tehingute kaudu. Segmenti vara ja kohustused sisaldavad selliseid tegevuse vara ja kohustusi, mis on otseselt seostatavad segmentiga või mida saab konkreetsele segmentile omistada. Vaata ka lisa 19.

AKTSIAKAPITAL

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Lihtaktsiate väljastamisega otseselt seotud kulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Emaettevõtte poolt tagasiostetud omaaktsiad kajastatakse omakapitali vähendusena (kirjel "Omaaktsiad"). Omaaktsiatega seotud väljaminekuid ja sissetulekuid kajastatakse omakapitali muutustena.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on emäettevõtte moodustanud kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse, jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvu ei ole kaasatud ettevõttele kuuluvaid oma aktsiaid. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta arvutamisel korrigeeritakse nii puhaskasumit kui keskmist aktsiate arvu lahustavate potentsiaalsete aktsiate mõjuga.

KOHUSTUSED TÖÖVÕTJATE EES

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt Grupi finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele. Tulemustasu kajastatakse aruandeperioodi kuludes ja kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga.

Grupp teeb makseid kohustuslikesse riiklikesse määratud maksetega pensionifondidesse, mida kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes (Emaettevõtte ja Eestis asuvate tütaretevõtete puhul sisaldub vastav kulu sotsiaalmaksukulus). Grupil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust lisaks eelnimetatud maksetele maksta muid pensioni- või sarnaseid makseid.

SIHTFINANTSEERIMINE

Sihtfinantseerimine kajastatakse õiglasel väärtuses siis, kui eksisteerib piisav kindlus, et Grupp vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Kulude sihtfinantseerimine kajastatakse kasumiaruandes tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustusena ning kajastatakse tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

LISA 3. FINANTSRISKID

Grupi riskijuhtimise poliitika lähtub regulatiivsete organite poolt seatud nõuetest, üldiselt aktsepteeritud tavadest ning Grupi sisemistest reeglitest. Grupp lähtub põhimõttest juhtida riskide võtmist viisil, mis tagab optimaalse riski ja tulu suhte. Grupi riskijuhtimise käigus defineeritakse kõik potentsiaalsed riskid, nende mõõtmine ja kontroll ning koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks, kindlustades seejuures ettevõtte finants- ja muude strateegiliste eesmärkide saavutamist.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub emäettevõtte juhatusel. Emaettevõtte nõukogu teostab järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle. Grupp hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on Grupp kaasanud Grupi finantsüksuse, mis tegeleb nii emäettevõtte kui tema tütaretevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega.

Finantsinstrumendid liikide kaupa

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Raha ja pangakontod	5	394	0	394
Nõuded ostjate vastu	6	1 392	0	1 392
Muud nõuded	6	726	0	726
Kokku		2 512	0	2 512

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Intressikandvad kohustused	15	12 839	0	12 839
Rendikohustused	14	359	0	359
Võlad hankijatele	16	1 282	0	1 282
Võlad seotud osapoolte ees	27	4 044	0	4 044
Muud võlad	16	1 646	0	1 646
Kokku		20 170	0	20 170

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2022

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Raha ja pangakontod	5	110	0	110
Nõuded ostjate vastu	6	2 115	0	2 115
Muud nõuded	6	38	0	38
Kokku		2 263	0	2 263

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2022

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Intressikandvad kohustused	15	18 904	0	18 904
Rendikohustused	14	1 483	0	1 483
Võlad hankijatele	16	2 082	0	2 082
Võlad seotud osapoolte ees	27	4 433	0	4 433
Muud võlad	16	1 271	0	1 271
Kokku		28 173	0	28 173

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Grupi kasumlikkusele. Risk on Grupi juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Grupi tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk, sh. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja õiglase väärtuse risk.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul kui kliendid ei täida oma lepingujärgseid kohustusi. Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini.

Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Krediidinfo, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele.

Finantsvara krediidiriski hindamisel alates esmasest kajastamisest kuni krediidikahjumite hindamiseni võtab Grupp arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutuseta. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb Grupi ajaloolisel kogemusel ja krediidi hinnangu infol ning sisaldab tulevikku suunatud (sh majanduskasvu prognoos, turuintressimäärade prognoos) infot. Grupp eeldab, et finantsvara krediidirisk on märkimisväärselt tõusnud, kui tasumise tähtajast on möödunud rohkem kui 90 päeva ning kliendi poolt laekumist kinnitav tegevus puudub.

Grupp aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena Balti riikides, Suurbritannias ja Skandinaavias krediidiireitinguga vähemalt „A“ hinnatud pankasid ja finantsasutusi.

Vabu rahalisi vahendeid seisuga 30.06.2023 hoiti järgmistes krediidiastutustes: AS SEB Pank (SEB), Bank of Scotland Plc ja Swedbank AB grupi pankades (Swedbank). Nimetatud krediidiastutuste või nende emafirmade krediidiireitingud Moody's Investor Service'i kohaselt aruande koostamise seisuga olid vähemalt „A“.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk tekib siis kui Grupp ei suuda täita oma finantskohustusi tulenevalt rahaliste vahendite või laekuvate rahavoogude ebapiisavusest. Risk realiseerub, kui Grupil ei jätku piisavalt vahendeid võetud laenude teenendamiseks, käibekapitali vajaduste täitmiseks, investeeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks.

Grupi eesmärk on hoida Grupi finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusriski juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist.

Likviidsusriski maandamiseks kasutab Grupp erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaen, võlakirjade emitteerimine, kliendinõuete faktooring, kliendi- ning tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Põhivara investeeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi investeerimislaene või rendilepinguid. Juhtkond peab likviidsusriski jälgimist oluliseks, vajadusel on võimalik katta täiendav kapitalivajadus osa arvelduslaenuga või laenuportfelli refinantseerimisega. Bilansipäeva seisuga oli arvelduslaenu kasutusele võetud summas 0 eurot (30.06.2022: 4 544 tuhat eurot) (lisa 15).

Diskonteerimata finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Intressikandvad kohustused	1 193	818	14 765	0	16 776
Rendikohustused	25	75	259	0	359
Tasumata võlad ja muud kohustused	3 035	0	0	0	3 035
Kohustused kokku	4 253	893	15 024	0	20 170

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2022

EUR '000	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Intressikandvad kohustused	4 544	2 128	16 664	0	23 336
Rendikohustused	105	316	1 061	0	1 483
Tasumata võlad ja muud kohustused	3 980	0	2 067	0	6 047
Kohustused kokku	8 629	2 444	19 792	0	30 865

Intressi rahavoogude arvestuse aluseks on bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäärad.

VALUUTARISK

Valuutakursirisk tekib siis, kui äritehingud ning varad ja kohustused on fikseeritud valuutas, mis ei ole ettevõtte arvestusvaluuta. Grupi tegevus toimub Eestis ja kuni 28.02.2022 Soomes (valuuta EUR), Suurbritannias (GBP) ja kuni 20.09.2022 Rootsis (SEK). Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse Grupi kõik olulised välislepingud eurodes. Grupil puuduvad olulised pikaajalised nõuded ja kohustused välisvaluutas, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised rendilepingud on olulises osas sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2023 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	Lisa	EUR	GBP	Kokku
Raha ja pangakontod	5	141	253	394
Nõuded ostjate vastu	6	276	1 116	1392
Muud nõuded	6	488	236	724
Finantsvarad kokku		905	1605	2 510
Intressikandvad kohustused	15	-14 905	-1 871	-16776
Rendikohustused	14	-351	-8	-359
Võlad hankijatele	16	-663	-726	-1389
Muud kohustused	16	-977	-669	-1646
Finantskohustused kokku		-16 896	-3 274	-20 170
Valuuta netopositsioon		-15 991	-1 669	-17 660

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2022 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	Lisa	EUR	SEK	GBP	Kokku
Raha ja pangakontod	5	17	87	6	110
Nõuded ostjate vastu	6	855	0	1 260	2 115
Muud nõuded	6	341	6	191	538
Finantsvarad kokku		1 213	93	1 457	2 763
Intressikandvad kohustused	15	-19 434	0	-2 558	-21 992
Rendikohustused	14	-1 311	-126	-46	-1 483
Võlad hankijatele	16	-684	-255	-1 143	-2 082
Muud kohustused	16	-1 178	-1 345	-93	-2 616
Finantskohustused kokku		-22 607	-1 726	-3 840	-28 173
Valuuta netopositsioon		-21 394	-1 633	-2 383	-25 410

Grupp jälgib püsivalt valuuta netopositsioonide suurust hindamaks valuutakursi kõikumisest tuleneva muutuse suurust. Võttes arvesse Grupi peamise valuuta – euro – ja teiste valuutade suhtelist stabiilsust, muude valuutade kui euro osakaalu ning ka Grupi tegevust ja tegevusmahtusid Rootsis ja Suurbritannias vastavad valuuta netopositsioonid Grupi tegevusele s.o potentsiaalsest kursimuutusest tulenev arvuline mõju on ebaolulises suurusjärgus.

Seoses Brexitiga hindas grupp teatavat avatust valuutariskile, kus Brexitiga kaasnevad arengusuunad olid teadmata. Sellisel kujul valuutariski, mis oleks tinginud tuletisinstrumentide kasutamise, aset ei leidnud. Grupis kasutatavate valuutade osas on juhtkond seisukohal, et Grupp ei ole olulises osas Suurbritannia Rootsi krooni valuutariskile avatud ja seetõttu ei ole kasutanud finantsinstrumente kindlustamaks ennast tulevikus äritehingutest ja varadest ning kohustustest tekkida võivate valuutariskide vastu.

Informatsioon valuutakursi kasumite ja kahjumite kohta on esitatud lisades 24 ja 25.

INTRESSIRISK

Grupp kasutab pika- ja lühiajaliste laenude korral EURIBORi baasintressil põhinevat intressimäära. Intressiriskide juhtimisel võrreldakse regulaarselt intressimäärade muutustest tulenevaid võimalikke kahjumeid nende maandamiseks tehtavate kuludega.

Juhul kui seisuga 30.06.2023 ujuva intressimääraga intressi-kandvate kohustuste intressimäär oleks 0,1 protsendipunkti võrra suurem või väiksem, siis oleks intressikulud 6 tuhande euro (30.06.2022: 6 tuhande euro) võrra väiksemad või suuremad. Ujuva intressimääraga intressi-kandvad kohustused on sõltuvalt instrumendist seotud 6 kuni 12 kuu EURIBORiga või Suurbritannia keskpanga baasintressimääraga.

Allpool on toodud kokkuvõtte Grupi avatud intressiriskist seisuga 30.06.2023 ja 30.06.2022

SEISUGA 30.06.2023					
EUR '000	Lisa	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		2 012	14 765	0	16 777
Ujuv intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		100	259	0	359
Kokku	15	2 112	15 024	0	17 136

SEISUGA 30.06.2022					
EUR '000	Lisa	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		2 129	16 664	0	18 793
Ujuv intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		4 965	1 061	0	6 026
Kokku	15	7 094	17 725	0	24 819

KAPITALIJUHTIMINE

Grupp loeb kapitaliks laenukapitali ja kogu omakapitali. 30.06.2023 seisuga oli omakapital kokku 8 440 tuhat eurot (30.06.2022: 8 052 tuhat eurot). Grupi põhimõtteks on tugeva omakapitalibaasi hoidmine eesmärgiga säilitada usaldusväärsus aktsionäride, võlausaldajate ja turu silmis ning tagada Grupi jätkusuutlik areng. Pikas perspektiivis on Grupi eesmärgiks kasvatada aktsionäride tulu ning tagada võimekus maksta dividende.

Kapitalistruktuuri säilitamiseks või parandamiseks võib Grupp reguleerida aktsionäridele makstavat dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võla vähendamiseks.

Grupp peab oluliseks optimaalse omakapitali struktuuri tagamist. Seetõttu jälgitakse, et Grupi omakapitali osakaal varadesse oleks minimaalselt 35% (30.06.2023: 27,5%, 30.06.2022: 20,7%) ning intressikandvate kohustuste suhe varadesse ei ületaks 25% (30.06.2023: 56,2%, 30.06.2022: 63,8%). Intressikandvate kohustuste suhe varadesse on ületatud seoses tütarettevõtete soetamiseks võetud laenudega ning võlakirjade emissiooniga. Võlakirjade emissioonid on oluliselt parandanud kapitalistruktuuri kuid COVID-19 poolt põhjustatud mõjudest majanduskeskkonnale ja sealhulgas Grupi äritegevusele lõpetas Grupp ülemöödunud majandusaasta kahjumiga.

ASga SEB Pank sõlmitud arvelduslaenu lepingus on sätestatud tingimused, millele Grupi finantstulemused peavad vastama. Aruandeperioodi jooksul ületati arvelduslaenu kasutamise piirmäära, minimaalse EBITDA ja laenu maksevõimekuse (DSCR) tingimusi. Arvelduslaenu kohustus summas 4 544 tuhat eurot on seisuga 30.06.2022 kajastatud lühiajalisena (lisa 15) ning kogu arvelduslaenu summa tasuti oktoobris 2022 peale tütarettevõtte Överumans Fisk AB müüki.

Tagatud võlakirjade noteerimise tingimustes on sätestatud tingimused (netovõlgnevuse ja EBITDA suhtarv ning laenude maksevõimekus (DSCR)), millele Grupi finantstulemused peavad kuni võlakirjade lunastamiseni vastama.

COVID-19 pandeemia loodetust aeglasem taandumine ning pandeemia jätkuvad mõjud on lisaks PRFoods 2020/2021 majandusaastale omanud negatiivset mõju ka PRFoods 2021/2022 majandusaastal, mis omakorda mõjutas PRFoods võimekust täita tingimustes sätestatud finantskinnituse 2022/2023 majandusaastal. Samas kinnitab PRFoods, et eelpool toodud ajutised negatiivsed mõjud ei mõjuta PRFoods võimet täita tingimustest tulenevaid rahalisi kohustusi, muuhulgas võimet teostada võlakirjadega seonduvaid edaspidiseid makseid.

Võlakirjaomanikud kinnitasid, 20.09.2022 toimunud võlakirjaomanike koosolekul, oma nõusolekut loobuda 14.01.2020 tagatud võlakirjade emissiooni tingimuste (mida on muudetud 25. veebruaril 2020 ja 25. veebruaril 2022) finantskinnituse täitmise nõudest ning nõustasid, et finantskinnituste mittetäitmist 2021/2022 majandusaastal ei loeta tingimuste rikkumiseks.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab Grupp kapitali jälgimiseks võla- ja omakapitali suhet. See suhtarv leitakse netovõla jagamisel kogukapitaliga. Netovõla arvutamiseks lahutatakse koguvõlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühiajaliste ja pikaajaliste laenude summa) raha ja selle ekvivalendid.

EUR '000	Lisa	30.06.2023	30.06.2022
Intressikandvad kohustused kokku	15	17 136	24 819
Miinus: Raha ja raha ekvivalendid	5	394	110
Netovõlg		16 742	24 709
Omakapital kokku		8 293	8 052
Kogukapital (netovõlg + omakapital)		25 442	32 761
Netovõla ja kogukapitali suhe		66%	75%

FINANTSINSTRUMENTIDE ÕIGLANE VÄÄRTUS (LISAD 5, 6, 10, 14, 15,16)

Grupi juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade ja -kohustuste bilansilised väärtused seisuga 30.06.2023 ja 30.06.2022 oluliselt nende õiglasest väärtusest. Raha ja pangakontod, nõuded ostjate vastu, muud nõuded, võlad hankijatele ja muud võlad realiseeruvad 12 kuu jooksul või on arvele võetud vahetult enne bilansipäeva ning seetõttu nende õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Grupi pikaajalised intressikandvad kohustused (peamiselt noteeritud võlakirjad) kannavad fikseeritud intressimäära, seega on pikaajaliste finantskohustuste õiglase väärtus võrdne nende bilansilise väärtusega.

LISA 4. JUHTKONNAPOLSED OTSUSED JA HINNANGUD

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRS-iga eeldab raamatupidamishinnangute kasutamist. Ühtlasi nõuab see juhtkonnalt otsuste langetamist raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnanguid ja otsuseid hinnatakse pidevalt ja need põhinevad minevikukogemustel ja teistel faktoritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevikusündmustel, mille esinemist peetakse antud asjaoludel põhjendatuks. Juhtkond langetab ka teatud otsuseid (lisaks hinnangutega seotud otsustele) raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnangud, mis avaldavad olulist mõju finantsaruannetes kajastatud informatsioonile, ning eeldused, mis võivad põhjustada olulisi muudatusi varade ja kohustuste bilansilises väärtuses järgneval aruandeperioodil, on: bioloogiliste varade koguste ja õiglase väärtuse hindamine (lisa 9), varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 8), firmaväärtuse hindamine ja immateriaalse põhivara kasutusea hindamine (lisa 13), materiaalse põhivara kasutusea hindamine (lisa 12).

BIOLOOGILISTE VARADE KOGUSTE JA ÕIGLASE VÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 9)

Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hinnang hõlmab endas alati teatud hinnangutega arvestamist, kuigi Grupil on nende faktorite hindamiseks olemas sisemised eksperdid. Biomassi koguseline maht ise kujutab hinnangulist suurust, mis põhineb järve/merre lastud noorkaladel, nende eeldataval kasvul ja suremusel, mille aluseks on perioodil täheldatud suremuse koefitsient. Mahtu korrigeeritakse rookimiskadude võrra. Grupp testib biomassi, viies vähemalt kord aastas läbi reaalse kalavarude kontrollkaalumise. Grupp on teostanud kalavarude kontrollkaalumised Eestis mai jooksul ning Rootsis mai ja juuni jooksul. Bilansipäeva seisuga ei ole jätkuvalt võimalik inventeerida kuna juuni lõpus vee temperatuur liiga kõrge ning kaalumise põhjustab suurema suremuse. Biomassi hindamiseks kasutati arvestuslikku meetodit, mille tulemused ei ole eelnevatel perioodidel olulisel määral erinenud realselt kontrollitud kogusest. Ilmastikutingimuste ja protsessi ajamahukuse tõttu pole füüsilist inventuuri võimalik teostada bilansipäeva seisuga.

Kalade biomassi määramiseks kasutatakse järgnevat mudelit:

$$\text{lõppbiomass} = \text{algbiomass} + \text{kaladele antud sööt} / \text{sööda koefitsient} - \text{hukunud kalad}$$

Grupp kasutab biomassi arvestamiseks spetsiaalseid arvutiprogramme ning ettevõtte enda poolt väljatöötatud veebipõhist programmi (Soome merekasvatused). Grupp lähtub hinnangute tegemisel oma parima teadmiste kohaselt tuginedes varasematele kogemustele. Kevadiste inventuuride puhul mõjutab tulemust talvitumise ajal tekkinud kadu (kalade suremus), mis viimaste aastate jooksul on olnud maksimaalselt 8,4%, mis on võetakse majandusaasta lõpu seisuga kalavarude hindamisel arvesse.

Bioloogilised varad õiglasest väärtuses olid bilansipäeva seisuga 0,8 miljonit eurot (30.06.2022: 3,0 miljonit eurot). Bioloogiliste varade ümberhindamise positiivne muutus oli 0,0 miljonit eurot (2021/2022: -0,4 miljonit eurot).

VARUDE NETOREALISEERIMISVÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 8)

Varude hindamisel lähtub juhtkond talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse määratlemisel valmiskauba puhul lähtutakse selle müügiipotentsiaalst ning netorealiseerimisväärtusest. Tooraine ja materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalst valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse nende valmidusastmest, mida on võimalik usaldusväärselt mõõta.

2022/2023. aasta jooksul teenis Grupp varude mahakandmisest 33 tuhat eurot (2021/2022: 57 tuhat eurot) kahjumit.

FIRMAVÄÄRTUSE HINDAMINE JA IMMATERIAALSE PÕHIVARA KASUTUSEA HINDAMINE (LISA 13)

30.06.2023 seisuga on emattevõtte teostanud firmaväärtuse kaetava väärtuse testi ühes segmendis (Suurbritannia), kasutades selleks turupõhiseid võrreldavaid väärtuskordajaid. Turupõhise meetodi puhul võrreldakse ettevõtet teiste analoogsete noteeritud ettevõtetega samas sektoris, millega turul avalikult kaubeldakse või mis on hiljuti müüdud, ning mille osas on saadaval piisav informatsioon tehinguhinna kohta. Antud juhul on sektorina käsitletud Euroopa toiduainete tootjaid, kalakasvatasi ja kalatoodete tootjaid ning võrreldud nende ettevõtete hinnatasemeid ja erinevaid suhtarve.

Väärtuskordajate valiku tegemisel on võetud arvesse müüki, mis näitab ettevõtte turuosa suurust ja mahtu ning EBITDA, mis on väljendab vaba rahavoo genereerimise võimekust. Eelpool tulenevast on ettevõtte omistanud väärtuskordajatele osakaalud 50/50, kus juhtkond peab oluliseks turuosa ja mahu taastamist ja säilitamist ning võttes arvesse asjaolu, et võrdlusbaasis ei ole grupiga sarnase turukapitalisatsiooniga võrreldavaid ettevõtteid, siis väärtuskordajate selline kasutamine vähendab võrdlusgrupi suuruse erinevusest tulenevat mõju.

Suurbritannia segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus oli 30.06.2023 seisuga 8 097 tuhat eurot. Vara väärtuse testi tulemusena firmaväärtust 2022/2023 aastal ega 2021/2022. aastal alla ei hinnatud.

MATERIAALSE PÕHIVARA KASUTUSEA HINDAMINE (LISA 12)

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasutusega, tuginedes tootmise mahule ja tingimustele, antud valdkonna minevikukogemustele ja tulevikuperspektiividele.

LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

EUR '000	Lisa	30.06.2023	30.06.2022
Sularaha kassas		1	1
Pangakontod		393	109
Raha ja pangakontod kokku	5	394	110

LISA 6. NÕUDED OSTJATELE JA MUUD NÕUDED

EUR '000	30.06.2023	30.06.2022
Nõuded ostjatelt	1 392	2 115
Muud nõuded	423	39
Nõuded ostjatele ja muud nõuded kokku	1 815	2 154

Kuna nõuded ostjate vastu ja muud nõuded on oma olemuselt lühiajalised, peetakse nende bilansilist väärtust võrdseks õiglase väärtusega. Arvelduslaenu ja noteeritud võlakirjade tagatiseks seatud kommertsipant hõlmab ka nõudeid, vt lisa 15.

LISA 7. ETTEMAKSED

EUR '000	30.06.2023	30.06.2022
Ettemakstud kulud	261	233
Maksude ettemaksed	43	180
Ettemaksed kokku	304	413

LISA 8. VARUD

EUR '000	30.06.2023	30.06.2022
Tooraine ja materjal	575	907
Lõpetamata toodang	417	454
Valmistoodang	532	534
Ostetud kaubad müügiks	336	301
Varud kokku	1 860	2 196

2022/2023 finantsaastal oli Grupi kahjum varude mahakandmisest 33 tuhat eurot. 2021/2022 majandusaastal 57 tuhat eurot. Laenu tagamiseks seatud kommertsipant sisaldab ka varusid (lisa 15).

LISA 9. BIOLOOGILISED VARAD

EUR '000	30.06.2023	30.06.2022
Kalamaimud	0	401
Noorkalad	772	1 448
Püügikõlblikud kalad	0	1 154
Bioloogilised varad kokku	772	3 003

Bioloogilised varad olid seisuga 30.06.2023 kokku 161 (30.06.2022: 441) tonni, mille bilansiline väärtus oli 772 tuhat eurot (30.06.2022: 3 003 tuhat eurot). Majandusaasta jooksul võeti toodangut arvele 326 tonni (2022/2023: 1 427 tonni).

Grupp kasvatab Eestis asuvates kalakasvatustes vikerforelli (*Oncorhynchus mykiss*). Grupp lähtub vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast /Allikas: <http://www.akvafakta.no/>.

Real „Juurdekasv“ kajastuvad kapitaliseeritud kulud, mis on tehtud seoses noorkalade püügikõlblikeks kaladeks kasvatamisega ja mistõttu kasumiaruandes kajastub eraldi reana vaid kasum (kahjum) bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS

EUR '000	2022/2023	2021/2022
Bioloogilised varad perioodi algul	3 003	4 795
Ostetud	500	496
Juurdekasv	870	3 842
Õiglase väärtuse muutus	0	-420
Toodangu arvele võtmine	-1 180	-4 900
Müüdud kalamaimud ja eluskala	0	-728
Korrigeerimine seoses tütarettevõtte müügiga	-2 421	0
Kursivahe	0	-82
Bioloogilised varad perioodi lõpul	772	3 003

Grupp hindab bioloogilisi varasid õiglases väärtuses või soetusmaksumuses, kui õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav.

Noorkalade õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kuna puudub aktiivne turg. Seetõttu kajastatakse noorkalade soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega. 30.06.2023 hindas juhtkond, et noorkalade netorealiseerimisväärtus ei ole oluliselt madalam kui soetusmaksumus. Seetõttu kajastati noorkalade 30.06.2023 ja 30.06.2022 seisuga finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses.

LISA 10. TÜTARETTEVÕTTED

Tütarettevõtja	Asukohariik	Osalus 30.06.2023	Osalus 30.06.2022	Tegevusala	Omanik
Saaremere Kala AS	Eesti	100%	100%	Kalaettevõtete Grupi valdusfirma	AS PRFoods
Saare Kala Tootmine OÜ	Eesti	100%	100%	Kalatoodete tootmine	Saaremere Kala AS
Överumans Fisk AB¹	Rootsi	0%	100%	Kalakasvatus	Heimon Kala Oy
JRJ & PRF Limited	Šotimaa	100%	100%	Kalaettevõtete grupi valdusfirma	Saaremere Kala AS
John Ross Jr. (Aberdeen) Limited	Šotimaa	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	JRJ & PRF Limited
Coln Valley Smokery Limited	Suurbritannia	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	64% JRJ & PRF Limited 36% John Ross Jr. (Aberdeen) Limited
Redstorm OÜ	Eesti	51%	51%	Kalakasvatus	Saaremere Kala AS

¹ Osalus võõrandati septembris 2022

Osalusprotsent tütaretevõtjate omakapitalis võrdub hääleõigusega. Tütaretevõtjate aktsiad ei ole börsil noteeritud.

Mittekontrolliv osalus ettevõttes JRJ & PRF Ltd

Saaremere Kala AS sõlmis 2017. aastal 15% mittekontrolliva osaluse väljaostmiseks ettevõttes JRJ & PRF Ltd müügi- ja ostuoptsiooni sisaldava lepingu, mis oma tingimustelt on sisuliselt *forward* leping vähemusosaluse väljaostmiseks. Seetõttu äriühenduse hetkel mittekontrollivat osalust ei kajastatud ja juhtkonna hinnangul saavutati 100% kontroll omandatud ettevõtete üle. *Forward* lepingu väljaostusumma ei olnud fikseeritud, vaid sõltus omandatud ettevõtete finantstulemustest. 15% osalus osteti 2021/2022 aastal välja ja tasuti selle eest 2 246 tuhat eurot, mis oli 460 tuhat eurot vähem kui *forward* kohustus. Tasutud summa ja *forward* kohustuse vahe kajastati kasumiaruandes Muu finantstuluna.

Överumans Fisk AB

Seisuga 20.09.2022 võõrandas AS PRFoods tütaretevõtte Saaremere Kala AS 100% Överumans Fisk AB aktsiad Vattudalens Fisk AB-le. Överumans Fisk AB varad ja kohustused konsolideeritud finantsseisundi aruandest 30.09.2022 seisuga elimineeritud.

Müügihind ja tasumise tingimused, omandamise ja võõrandamise hinna vahe

Överumans Fisk AB aktsiate müügihind oli 7 870 tuhat eurot.

Müügihinna kokkuleppimisel lähtuti Överumans Fisk AB finantstulemustest, netokäibekapitalist ja netovõlast seisuga 30.06.2022.

Müümise mõju grupi finantsseisundile

EUR'000	Lisa	2022/2023
Aktsiate müügihind		7 870
Tütaretevõtte netovarad võõrandamise hetkel		-2 423
Materiaalse ja immateriaalse põhivara mahakandmine emaettevõtte konsolideeritud finantsseisundi aruandest		-3 024
Kasum tütaretevõtte müügist		2 423

LISA 11. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA

EUR '000	Maksukahjumid	Muud	Kokku
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 30.06.2021	0	38	38
Mõju kasumiaruandele	55	0	55
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 30.06.2022	55	38	93
Mõju kasumiaruandele	-55	-38	-93
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 30.06.2023	0	0	0

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU KOHUSTUS

EUR '000	Õiglase väärtuse muutus	Muud	Kokku
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2021	355	1 506	1 861
Mõju tütarettevõtte müügist	0	-110	-110
Mõju muule koondkasumile	0	-152	-152
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2022	355	1 244	1 599
Mõju tütarettevõtte müügist	0	-36	-36
Mõju muule koondkasumile	-97	0	-97
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2023	258	1208	1466

LISA 12. MATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitised, ettemaksed	Kokku		
Soetusmaksumus 30.06.2021	15 043	19 024	834	422	35 323		
Soetatud	0	258	0	253	511		
Ümberklassifitseeritud	3	165	0	-168	0		
Müüdüd ja maha kantud põhivara	-281	-718	-1	0	-1 000		
Mõju tütarettevõtte müügist	-5 223	-6 186	-361	-291	-12 061		
Realiseerimata kursivahed	11	-58	0	0	-47		
Soetusmaksumus 30.06.2022	9 553	12 485	472	216	22 726		
Soetatud	67	9	7	59	143		
Ümberklassifitseeritud	0	76	0	-76	0		
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	-518	-21	0	-539		
Mõju tütarettevõtte müügist	-1 158	-3 963	-82	-104	-5 307		
Realiseerimata kursivahed	-15	13	0	-1	-3		
Soetusmaksumus 30.06.2023	8 447	8 102	376	94	17 019		
Akumuleeritud kulum 30.06.2021	-7 116	-12 288	-619	0	-20 023		
Aruandeperioodi kulum	-559	-1 149	-41	0	-1 749		
Müüdüd ja maha kantud põhivara kulum	0	633	1	0	634		
Mõju tütarettevõtte müügist	2 628	4 472	298	0	7 398		
Realiseerimata kursivahed	-23	-81	0	0	-104		
Akumuleeritud kulum 30.06.2022	-5 069	-8 413	-361	0	-13 843		
Aruandeperioodi kulum	-	314	-674	-	24	0	-1 011
Ümberklassifitseeritud	12	0	-	0	12		
Müüdüd ja maha kantud põhivara kulum	-	463	19	0	482		
Mõju tütarettevõtte müügist	754	3 073	28	0	3 854		
Realiseerimata kursivahed	2	48	-	0	50		
Akumuleeritud kulum 30.06.2023	-4 615	-5 503	-338	0	-10 456		
Jääkmaksumus 30.06.2021	7 927	6 736	215	422	15 300		
Jääkmaksumus 30.06.2022	4 484	4 072	111	216	8 883		
Jääkmaksumus 30.06.2023	3 832	2 599	38	94	6 563		

Rendivara jaotus põhivara liikide lõikes on toodud lisa 14. PRFoods grupi ettevõtjatel puudusid seisuga 30.06.2023 ja 30.06.2022 siduvad kohustused materiaalse põhivara soetamiseks.

LISA 13. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Firma- väärtus	Kaubamärgid, patendid	Load, liitumistasud ja litsentsid	Ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus 30.06.2021	14 518	8 797	2 329	181	25 825
Soetatud	0	1	32	138	171
Ümberklassifitseeritud	0	0	1	-1	0
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	-4	0	0	-4
Mõju tütarettevõtte müügist	-1 242	-1 076	-530	-43	-2 891
Soetusmaksumus 30.06.2022	13 276	7 718	1 832	275	23 101
Soetatud	0	0	0	105	105
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	0	0	-21	-21
Mõju tütarettevõtte müügist	-3 024	0	-499	-57	-3 580
Realiseerimata kursivahed	-3	-2	-8	-1	-14
Soetusmaksumus 30.06.2023	10 249	7 716	1 325	300	19 590
Akumuleeritud kulum 30.06.2021	0	-1 401	-964	0	-2 365
Aruandeperioodi kulum	0	-157	-149	0	-306
Müüdüd ja maha kantud põhivara kulum	0	4	0	0	4
Mõju tütarettevõtte müügist	0	973	430	0	1 403
Akumuleeritud kulum 30.06.2022	0	-581	-683	0	-1 264
Aruandeperioodi kulum	0	-157	-102	0	-259
Realiseerimata kursivahed	0	0	1	0	1
Mõju tütarettevõtte müügist	0	0	89	0	89
Akumuleeritud kulum 30.06.2023	0	-738	-695	0	-1 433
Jääkmaksumus 30.06.2021	14 518	7 396	1 275	181	23 370
Jääkmaksumus 30.06.2022	13 276	7 137	1 149	275	21 837
Jääkmaksumus 30.06.2023	10 249	6 978	630	300	18 157

30.06.2023 seisuga on ematettevõtte teostanud firmaväärtuse kaetava väärtuse testi ühes segmendis (Suurbritannia), kasutades selleks turupõhiseid võrreldavaid väärtuskordajaid. Turupõhise meetodi puhul võrreldakse ettevõtet teiste analoogsete noteeritud ettevõtetega samas sektoris, millega turul avalikult kaubeldakse või mis on hiljuti müüdüd, ning mille osas on saadaval piisav informatsioon tehinguhinna kohta. Antud juhul on sektorina käsitletud Euroopa toiduainete tootjaid, kalakasvatuse ja kalatoodete tootjaid ning võrreldud nende ettevõtete hinnatasemeid ja erinevaid suhtarve.

Suurbritannia segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus oli 30.06.2023 seisuga 8 097 tuhat eurot. Vara väärtuse testi tulemusena firmaväärtust 2022/2023 aastal ega 2021/2022. aastal alla ei hinnatud.

Õiglase väärtuse leidmiseks on rakendatud tööstusharu keskmisi väärtuskordajaid tütarettevõtte tegelikele majandusnäitajatele. Suurbritannia segmendi väärtuse testides kasutati 2022/2023 turukordajaid EV/Sales¹ 1,83 ja EV/EBITDA² 11,0. Tütarettevõtte osad ei ole börsil noteeritud ja neid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel. Juhtkonna hinnangul õiglase väärtus ei erine oluliselt selle bilansilisest väärtusest.

Väärtuskordajate valiku tegemisel on võetud arvesse müüki, mis näitab ettevõtte turuosa suurus ja mahtu ning EBITDA, mis on väljendab vaba rahavoo genereerimise võimekust. Eelpool tulenevast on ettevõtte omistanud väärtuskordajatele osakaalud 50/50, kus juhtkond peab oluliseks turuosa ja mahu taastamist ja säilitamist ning võttes arvesse asjaolu, et võrdlusbaasis ei ole grupiga sarnase turukapitalisatsiooniga võrreldavaid ettevõtteid, siis väärtuskordajate selline kasutamine vähendab võrdlusgrupi suuruse erinevusest tulenevat mõju. Turukordajate abil leitud segmendi turuväärtus oli 17,7 miljonit eurot (2021/2022: 16,9 miljonit eurot). Segmendi põhivarade bilansiline väärtus oli 17,3 miljonit eurot (2021/2022: 16,8 miljonit eurot).

¹ Enterprise Value / Sales ehk Ettevõtte väärtus / Müügitulu

² Enterprise Value / EBITDA ehk Ettevõtte väärtus / EBITDA

Rootsi ja Eesti segmendiga seotud firmaväärtuse bilansiline väärtus seisuga 30.06.2022 oli kokku 5 178 tuhat eurot. Seoses Rootsi tütaretevõtte müügiga vähenes firmaväärtus aruandeperioodil 3 024 tuhande euro võrra ning 30.06.2023 seisuga kajastus bilansis Eesti segmendiga seotud firmaväärtus summas 2 154 tuhat eurot.

Juhtkond testis Eesti segmendi firmaväärtuse kaetavat väärtust võrreldes varade bilansilist väärtust Eesti tütaretevõtte õiglase väärtusega. Testi tulemusel ei tuvastatud indikatsioone kaetava väärtuse languse kohta. Täpsemad andmed tütaretevõtte müügi ja müügihinna kohta, mis väljendab tütaretevõtte õiglast väärtust, on esitatud aruande lisa 30. Juhatuse hinnangul annab tütaretevõtte müügitehing kõige usaldusväärsema info segmendi varade õiglase väärtuse ja firmaväärtuse kaetavuse kohta.

LISA 14. RENDILEPINGUD

Rentnikuna rendib Grupp mitmeid varasid, sealhulgas masinaid ja seadmeid, maa- ja veealasad ning samuti hooneid. Vt lisa 12.

Grupp rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 5 000 EUR). Grupp on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse vara ning rendikohustusi. Samuti ei ole Grupp kajastanud kasutusõiguse vara ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Allpool on esitatud teave rendilepingute kohta, mille suhtes Grupp on rentnik.

KASUTUSÕIGUSE VARAD

EUR '000	Maa ja ehitised	Masinaid ja seadmed	Kokku
Saldo 30.06.2021 seisuga	1 052	1 791	2 843
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-94	-323	-417
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	-521	-31	-552
Saldo 30.06.2022 seisuga	437	1 437	1 874
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-31	-7	-38
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	-133	-1 423	-1 556
Saldo 30.06.2023 seisuga	273	7	280

KASUMIARUANDES KAJASTATUD SUMMAD

EUR '000	Kokku
2022/2023 – kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	12
2021/2022 – kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	26

Rendilepingute pikendamise võimalused

Mitmed masinate ning seadmete ja veealade rendilepingud sisaldavad endas pikendamise võimalusi, mida Grupp saab kasutada enne lepinguperioodi lõppu. Enamike lepingute puhul peab Grupp teavitama pikendamise optsiooni kasutamist vähemalt üks aasta enne lepinguperioodi lõppu. Teatud lepingute puhul pikeneb rendiperiood automaatselt enne lepinguperioodi lõppu. Pikendamise võimalusi saab kasutada ainult Grupp, rendileandjal puudub selleks õigus. Grupp hindab rendilepingu alguskuupäeval, kas on tõenäoline, et Grupp rakendab pikendamise võimalust või mitte.

Rendikohustused

EUR '000	2022/2023
Rendikohustused seisuga 30.06.2022	1 482
Kajastamise lõpetamine	-170
Tasutud põhiosamaksed	-953
Rendikohustused seisuga 30.06.2023	359
kuni 1 aasta	100
1-5 aastat	259

LISA 15. INTRESSIKANDVAD KOHUSTUSED

EUR '000	Lisa	30.06.2023	30.06.2022
Rendikohustused	14	100	421
Arvelduslaen		0	4 544
Investeeringislaenu		1 090	1 418
Muud laenu		921	711
Lühiajalised intressikandvad kohustused kokku		2 111	7 094
Rendikohustused	14	259	1 061
Noteeritud võlakirjad		13 073	12 960
Investeeringislaenu		1 692	3 704
Pikaajalised intressikandvad kohustused kokku		15 024	17 725
sh makseperiood 1-5 aastat		15 024	17 725
sh makseperiood üle 5 aasta		0	0

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Intressikandvad kohustused perioodi algul		24 819	24 886
Saadud laenud		1 976	2 783
Arvelduslaenu muutus		-4 544	-930
Noteeritud võlakirjad		113	108
Rendikohustused	14	-28	-663
Faktooringukohustuse muutus		-60	-68
Valutakursist tulenev väärtuse muutus		-8	125
Intressikandvate kohustuste tagasimaksed		-2 219	-150
Ümberklassifitseerimine		-41	0
Tütarettevõtte müügiga seoses vähenenud kohustused		-2 872	-1 272
Intressikandvad kohustused perioodi lõpul		17 136	24 819

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Intressikohustus perioodi algul		596	344
Arvestatud intress		1 211	1 498
Makstud intress		-1 213	-1 246
Intressikohustus perioodi lõpul	15	594	596

Arvelduslaen

ASil Saaremere Kala on sõlmitud arvelduslaenu leping AS-iga SEB Pank. Arvelduslaenu summa aruandeperioodi alguses oli 4,5 miljonit eurot, mida vähendati aruandeperioodi jooksul täies ulatuses.

Alates 01.09.2021 on arvelduslaenu intressimäär 6-kuu EURIBOR + 6,0%. Arvelduslaen tasuti oktoobris 2022.

Investeeringislaenud

John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd sõlmis 01.07.2021 laenulepingu Santander UK plc-ga, et finantseerida Saaremere Kala AS 15% JRJ&PRF Limited aktsiate ostu Christopher Leigh-It ja Victoria Leigh-Pearsonilt. Investeeringislaenu summaks on 1,5 miljonit GBP (1,7 miljonit eurot) lõpptähtajaga 01.07.2025. Laenu intressimääraks on 3,5%. Laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2023 on 0,97 miljonit eurot. Laenu tagatiseks on hüpoteek John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd varadele.

Saare Kala Tootmine OÜ sõlmis 22.10.2020 laenulepingu Maaelu Arendamise Sihtasutusega meetme „COVID-19 laen bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“ raames Saaremaal asuva tehase automatiseerimiseks. Investeeringislaenu summa on 1,0 miljonit eurot tähtajaga 6 aastat, laenu lõpptähtaeg 30.09.2026. Laenu intressimääraks on 4,5%. Laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2023 on 594 tuhat eurot (30.06.2022 852 tuhat eurot). Laenu tagatiseks on hüpoteek ja kommerts pant Saare Kala Tootmine OÜ varadele ning AS PRFoods'i 100%-ne garantii.

Kalakasvatuse ettevõtte Redstorm OÜ sõlmis 04.01.2021 investeeringis- ja käibekapitalilaenu Maaelu Arendamise Sihtasutusega meetme „COVID-19 laen bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“ raames. Investeeringislaenu summa on 193 tuhat eurot ja käibekapitali finantseeringislaenu summa 610 tuhat eurot, laenu lõpptähtaeg 31.12.2026. Laenu intressimääraks on 4,75%. Laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2023 on 636 tuhat eurot (30.06.2022 753 tuhat eurot). Laenu tagatiseks on hüpoteek ja kommerts pant OÜ Redstorm varadele ning AS PRFoods'i garantii summas 0,5 miljonit eurot.

Redstorm OÜ sõlmis 01.07.2021 lühiajalise investeeringislaenu enamusaktsionäri Lindermann, Birnbaum, Kasela OÜ. investeeringislaenu summas 0,44 miljonit eurot intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Laenu jääk 30.06.2023 oli 0,44 miljonit eurot.

Överumans Fisk AB sõlmis 07.01.2022 lühiajalise investeerimislauenu enamusaktsionäriaga Amber Trust II S.C.A. investeerimislauenu summas 0,5 miljonit eurot intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Lauenu jääk 30.06.2022 oli 0,5 miljonit eurot. Laen tasuti oktoobris 2022.

Överumans Fisk AB sõlmis 01.01.2022 lühiajalise investeerimislauenu enamusaktsionäriaga Lindermann, Birnbaum, Kasela OÜ. investeerimislauenu summas 0,35 miljonit eurot intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Lauenu jääk 30.06.2022 oli 0,35 miljonit eurot. Laen tasuti oktoobris 2022.

Võlakirjad

PRFoods emiteeris 2019/2020 majandusaastal suunatud pakkumise raames 90 096 võlakirja ning avaliku pakkumise raames 9 904 võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakiri, intressimääraga 6,25% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 22.01.2025. Vastavalt tagatud võlakirja tingimustele toimub võlakirjaintressi maksmine kord poolaastas (juulis ja jaanuaris). Tagatud võlakirjade märkimisperioodi lõppedes oli PRFoods'i omanduses 4 926 võlakirja.

Võlakirjade avaliku pakkumise lõpuleviimise järgselt noteeris ettevõtte võlakirjad Tallinna väärtpapieribörsil. Kauplemine Nasdaq Tallinn võlakirjanimekirjas algas 6. aprillil 2020.

Seisuga 30.06.2023 on PRFoods omanduses olevate võlakirjade arv 535 (30.06.2022: 535 võlakirja) nominaalväärtuses 54 tuhat eurot (30.06.2022: 54 tuhat eurot).

Tagatud võlakirjade noteerimise tingimustes on sätestatud tingimused (netovõlgnevuse ja EBITDA suhtarv ning laenude maksevõimekus (DSCR), millele Grupi finantstulemused peavad kuni võlakirjade lunastamiseni vastama. Võlakirjaomanikud kinnitasid, 20.09.2022 toimunud võlakirjaomanike koosolekul, oma nõusolekut loobuda 14.01.2020 tagatud võlakirjade emissiooni tingimuste (mida on muudetud 25. veebruaril 2020 ja 25. veebruaril 2022) finantskinnituse täitmise nõudest ning nõustusi, et finantskinnituste mittetäitmist 2021/2022 majandusaastal ei loeta tingimuste rikkumiseks. Samas kinnitab PRFoods, et eelpool toodud ajutised negatiivsed mõjud ei mõjuta PRFoods võimet täita tingimustest tulenevaid rahalisi kohustusi, muuhulgas võimet teostada võlakirjadega seonduvaid edaspidiseid makseid. Täiendav info lisas 3.

07.05.2021 teavitas PRFoods, et plaanib kapitalstruktuuri parandamiseks allutatud konverteeritavate võlakirjade emissiooni, et tagada COVID-19 poolt põhjustatud negatiivsete mõjude sujuvam ning kiirem ületamine alanud 2021/2022 majandusaastal. Emissioon kinnitab järgmiste tingimustega: PRFoods emiteerib kuni 350 allutatud konverteeritavat võlakirja, maksimaalse kogunimiväärtusega kuni 3,5 miljonit eurot, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, intressimääraga 7% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 01.10.2025.

Mitteavaliku pakkumise raames märkisid investorid kokku 237 allutatud konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega 2,37 miljonit eurot. Teiste investorite seas esitasid märkimisavaldused ka PRFoods aktsionärid, kes märkisid kokku 217 konverteeritavat võlakirja kogunimiväärtusega 2,170 miljonit eurot, millest 171 konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega 1,71 miljonit eurot jagati aktsionäriale Amber Trust II S.C.A., mille märkimishinna tasub viimane PRFoods-ga 01.03.2021 sõlmitud 1,0 miljoni euro suurusest laenulepingust tuleneva nõude ning osaliselt ka 14.07.2017 sõlmitud 1,5 miljoni euro suurusest laenulepingust tuleneva nõude tasaarvestamise teel.

Kooskõlas PRFoods nõukogu 14.05.2021 otsusega viidi läbi tagatud võlakirjade suunatud mitteavalik pakkumine aktsionäriale Amber Trust II S.C.A., mille tulemusena märkis Amber Trust II S.C.A. kõik suunatud mitteavaliku pakkumise raames pakutud 10 000 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot tagatud võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, ennetähtaegse lunastamise õigusega ning fikseeritud intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Tagatud võlakirjade väljalaskehinna, milleks PRFoods juhatus määras 100,25 eurot tagatud võlakirja kohta, tasub Amber Trust II S.C.A. tasaarvestuse korras, tasaarvestades selle 14.07.2017 sõlmitud 1,5 miljoni euro suurusest investeerimislauenu lepingust tuleneva tasumata põhinõudega.

Amber Trust II S.C.A poolt märgitud tagatud võlakirjad ja allutatud konverteeritavad võlakirjad tasaarvestati järgmiselt:

- Tagatud võlakirjade väljalaskehind summas 1002,5 tuhat eurot tasaarvestati 14.07.2017 sõlmitud investeerimislauenu põhiosaga (1,5 miljonit eurot), mis tähendab, et investeerimislauenust jääb tasaarvestusest välja AT II S.C.A nõue 711,0 tuhat eurot, millest 497,5 tuhat eurot moodustab laenu põhiosa ja 213,5 tuhat eurot intressiosa.
- Konverteeritavate võlakirjade väljalaskehind summas 1,710 miljonit eurot tasaarvestati 01.03.2021 sõlmitud sildfiantsserimislauenu põhiosaga 1,0 miljonit eurot ja kogunenud intressiga summas 21 tuhat eurot ning tagatud võlakirjade tasaarvestusest välja jäänud laenuõudega 711,0 tuhat eurot. Tasaarvestuse tulemusena jääb Amber Trust II S.C.A'le PRFoods'i vastu üles 14.07.2017 laenulepingust tulenev intressinõue summas 22,5 tuhat eurot, mille PRFoods tasus Amber Trust II S.C.A'le pangaulekandega.

Tagatud võlakirjade ja konverteeritavate võlakirjade intressikohustus seisuga 30.06.2023 oli 569 tuhat eurot (30.06.2022: 417 tuhat eurot).

Võlakirjade emiteerimise tingimuste kohta on detailne info avaldatud börsiteadetes, sh võlakirjade emiteerimise prospektis.

LISA 16. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

EUR '000	Lisa	30.06.2023	30.06.2022
Võlad hankijatele	3	1 389	2 082
Võlad töövõtjatele		150	252
Muud lühiajalised kohustused		87	0
Intressivõlad	15	594	596
Muud võlad		398	675
Maksuvõlad, sealhulgas:		416	373
Sotsiaalmaks		83	100
Käibemaks		27	42
Üksikisiku tulumaks		34	116
Tulumaks		227	63
Muud maksud		45	52
Lühiajalised võlad ja ettemaksud kokku:		3 035	3 978
Muud pikaajalised kohustused		0	204
Pikaajalised võlad ja ettemaksud kokku:		0	204

LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul		265	932
Perioodi jooksul saadud sihtfinantseerimised		230	55
Valuutakursist tulenev väärtuse muutus		-2	0
Tütaretevõtte müügi mõju		-14	-144
Perioodi jooksul tulusse kantud investeeringute sihtfinantseering	24	-162	-578
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpul		317	265

Grupile on sihtfinantseeringuid eraldatud Grupi kalakasvatuse ja töötlemise investeeringuteks Rootsis ning ka investeeringuteks kalatootmisüksustesse Suurbritannias ja Eestis. Aruandeperioodi jooksul tulusesse kantud sihtfinantseering 162 tuhat eurot (2021/2022: 578 tuhat eurot).

LISA 18. OMAKAPITAL

Seisuga 30.06.2023 oli ettevõttel 38 682 860 aktsiat (30.06.2022: 38 682 860), sealhulgas 1 000 000 oma aktsiat (30.06.2023: 1 000 000 oma aktsiat).

Oma aktsiad

Alates 01.07.2014 alustati oma aktsiate tagasiostuprogrammiga kooskõlas 29.05.2014 aktsionäride üldkoosoleku otsustega, mille kohaselt ostetakse tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 31.05.2017. Esialgne oma aktsiate tagasiostuprogrammi viidi lõpule ja täideti 18.05.2016. 26. mail 2016 toimunud korraline üldkoosolek võttis vastu otsuse olemasoleva tagasiostu programmi laiendamiseks, mille kohaselt ostetakse veel täiendavalt tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 29.05.2019. ASi PRFoods juhatuse sõlmis 14. juunil 2016 ASiga SEB Pank teenuse osutamise lepingu aktsiate tagasiostuprogrammi läbiviimise jätkamiseks. Seisuga 30.06.2023 on AS SEB Pank ASi PRFoods nimel ja arvel omandanud kokku 1 000 000 oma aktsiat keskmise hinnaga 0,4915 eurot aktsia kohta

Tagasiostu programmi viiakse läbi kooskõlas 29.05.2014 ja 26.05.2016 toimunud ASi PRFoods aktsionäride üldkoosolekute otsustega ja Euroopa Komisjoni 8. märtsi 2016. a määrusega (EL) nr 2016/1052, millega täiendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimismeetmete suhtes kohaldatavaid tingimusi.

Aktsiakapitali vähendamine

26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtusega aktsiate kasutuselevõtt. Ettevõtte registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtusega lihtaktsiaks, mille arvestuslik nimiväärtus on 0,20 eurot. Ühtlasi jõustus ettevõtte põhikirja uus versioon, mille kohaselt on minimaalne aktsiakapitali suurus 7 000 000 eurot ja maksimumaktsiakapitali suurus on 28 000 000 eurot.

24.05.2021 aktsionäride otsusega muudeti põhikirja punkti, kus nõukogul on kolme aasta jooksul alates põhikirja muudatuse jõustumisest õigus suurendada Aktsiaseltsi aktsiakapitali nõukogu 14.05.2021. a otsuse alusel emiteeritud konverteeritavate võlakirjade konverteerimiseks vajalikus mahus. Nõukogu ei või suurendada aktsiakapitali rohkem kui 3 500 000 euro võrra. Nõukogu võib otsustada aktsiakapitali suurendamise mitterahaliste sissemaksetega. Põhikiri on kättesaadav ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

Bilansipäeva seisuga üle 5% osalust omavate aktsionäride nimekiri

ING LUXEMBOURG S.A., JÄRGMISTE AKTSIONÄRIDE AKTSIATE VALDAJA				
EUR '000	Aktsiate arv 30.06.2023	Osalus 30.06.2023	Aktsiate arv 30.06.2022	Osalus 30.06.2022
Amber Trust II S.C.A	14 813 540	38,3%	14 813 540	38,3%
Amber Trust S.C.A	5 381 370	13,9%	5 381 370	13,9%
KJK Fund SICAV-SIF	4 063 456	10,5%	4 063 456	10,5%
Kokku	24 258 366	62,7%	24 258 366	62,7%

Kasum aktsia kohta

Kasum aktsia kohta on arvatud emaettevõtja aktsionäridele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena.

	2022/2023	2021/2022
Ettevõtte omanike vahel jagunev puhaskasum (-kahjum) EUR '000	128	-7 863
Keskmine aktsiate arv (tuhandetes)	38 683	38 683
Kasum (Kahjum) aktsia kohta (EUR)	0,00	-0,21
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	0,01	-0,21
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	0,01	-0,17

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule tuleb igal majandusaastal reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Dividendid

2020/2021 majandusaastal dividende ei makstud. Tulenevalt keerulisest majanduslikust olukorrast teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku lõppenud majandusaasta eest dividende mitte maksta.

Mittekontrolliv osalus

Mittekontrolliva osalusena kajastatakse OÜ'le Fodiator kuuluvat 49%-list osalust Osaühingus Redstorm. Vaata ka lisa 10.

LISA 19. SEGMENTIARUANDLUS

Grupi segmentid on määratletud emaettevõtte juhatuse poolt jälgitavatest ja analüüsitavatest aruannetest lähtuvalt. Emaettevõtte juhatus jälgib finantstulemusi nii ärivaldkondade kui geograafiliste piirkondade lõikes. Grupi juhtkonna jaoks on finantstulemuste jälgimisel ja vahendite eraldamisel olulisema kaaluga informatsiooniks aruanded geograafiliste piirkondade lõikes, seega on see jaotus aluseks ärisegmentide määratlemisel. Kahte ärisegmenti, kala segmenti ja muid segmente käsitletakse võrdlusperioodide andmete kajastamisel koos, kuna muude segmentide osakaal äritegevusest on marginaalne. Muude segmentide osakaal oli aruandeaastal 0,1%.

Alates 2017/2018. majandusaastast eristab Grupp kahte geograafilist segmenti: i) Soome, Rootsi ja Eesti segmenti ja ii) Suurbritannia segmenti.

EUR '000	2022/2023			2021/2022		
	Rootsi, Eesti	Suurbritannia	Kokku	Soome, Rootsi, Eesti	Suurbritannia	Kokku
Segmentide väline müük	6 364	13 214	19 578	27 253	14 876	42 128
Segmentide vaheline müük	0	0	0	0	0	0
Müügitulu kokku	6 364	13 214	19 578	27 253	14 876	42 128
Bioloogiliste varade ümberhindlus	0	0	0	-420	0	-420
EBITDA*	-711	1 012	301	-2 521	438	-2 083
EBITDA äritegevusest enne bioloogiliste varade ümberhindlust ja ühekordseid tulusid/kulusid**	-711	1 012	301	-2 101	438	-1 663
Amortisatsioonikulu	-892	-397	-1 289	-1 818	-237	-2 055
Ärikasum/-kahjum	-1 586	616	-969	-4 385	201	-4 184
Finantstulud ja -kulud	1 587	-222	1 365	-3 411	-128	-3 539
Tulumaks	0	-65	-65	82	-19	63
Puhaskasum/-kahjum	1	330	331	-8 213	53	-8 160
Segmenti varad	10 397	20 256	30 653	21 199	17 718	38 917
sh käibevara	1 787	3 766	5 553	7 055	821	7 876
sh bioloogiline vara	772	0	772	3 003	0	3 003
sh põhivara	8 611	16 490	25 101	14 145	16 896	31 041
Segmenti kohustused	14 046	8 166	22 212	25 121	5 744	30 865
Segmenti materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	248	0	248	675	7	682

* EBITDA - ärikasum, mida on korrigeeritud põhivara amortisatsiooni ja väärtuse languse kuluga

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust

MÜÜGIKÄIBE JAGUNEMINE GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE LÕIKES

EUR '000	2022/2023	2021/2022
Soome	0	20 726
Suurbritannia	13 214	14 876
Eesti	6 216	5 312
Muud regioonid	148	1 214
Kokku	19 578	42 128

PÕHIVARADE JAOTUS VARADE ASUKOHA JÄRGI

EUR '000	2022/2023	2021/2022
Suurbritannia	16 491	16 896
Eesti	8 229	9 321
Rootsi	0	4 824
Kokku	24 720	31 041

Tabelis kajastatakse põhivarad v.a finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtetesse.

LISA 20. MÜÜDUD KAUPADE KULU

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kulu		-11 032	-28 244
Tööjõukulud	23	-2 601	-5 722
Amortisatsioon		-964	-1 557
Muud müüdüd kaupade kulud*		-1 407	-3 470
Müüdüd kaupade kulud kokku		-16 004	-38 993

* Muude müüdüd kaupade kulude hulka kuuluvad tootmise ja kalakasvatuse varadega seotud kulud (rent, hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ning muud kulud ja allhanketeenused.

LISA 21. MÜÜGI- JA TURUSTUSKULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Reklaam, turundus ja tootearendus		-82	-222
Transpordi- ja logistikateenused		-880	-1 692
Tööjõukulud	23	-435	-1 366
Laoteenus		-796	-876
Amortisatsioon		-205	-251
Lühiajaliste rendilepingute kulud		0	-169
Muud müügi- ja turustuskulud*		-293	-268
Müügi- ja turustuskulud kokku		-2 691	-4 844

* Muude müügi- ja turustuskulude hulka kuuluvad kinnisvaraga seotud kulud (rent, hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ja muud teenused.

LISA 22. ÜLDHALDUSKULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Tööjõukulud	23	-864	-1 371
Amortisatsioon		-119	-135
Konsultatsiooni- ja nõustamisteenused		-97	-161
Informatsiooni- ja kommunikatsiooni teenused		-25	-41
Juriidilised teenused		-129	-33
Transpordikulud		-3	-63
Lähetus- ja esinduskulud		0	-50
Muud üldhalduskulud*		-765	-510
Üldhalduskulud kokku		-2 002	-2 364

* Muude üldhalduskulude hulka kuuluvad allhanketeenused, pangateenused, kontoriga seotud kulud, kindlustuskulud, personaliga seotud kulud ja muud kulud.

LISA 23. TÖÖJÕUKULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Palgakulud		-3 329	-6 899
Sotsiaalmaksud		-570	-1 560
Tööjõukulud kokku	20, 21, 22	-3 899	-8 459
Töötajate arv perioodi lõpul		181	176
Aasta keskmine töötajate arv		190	245

Tööjõukulud on kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruande ridadel "Müüdüd kaupade kulud", "Üldhalduskulud" ja "Müügi- ja turustuskulud".

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud		-3 875	-8 400
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmetele makstud	27	-24	-59
Tööjõukulud kokku		-3 899	-8 459
Töölepingu alusel töötavate töötajate keskmine arv		189	244
Juhtimis- või kontrollorgani keskmine liikmete arv		1	1
Aasta keskmine töötajate arv		190	245

LISA 24. MUUD ÄRITULUD JA -KULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Kasum / Kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	12,13	0	0
Tulu sihtfinantseerimisest	17	162	108
Valuutakursi muutusega seotud tulud/kulud		-2	417
Muud äritulud/-kulud		-10	-218
Muud äritulud/-kulud kokku		150	307

LISA 25. FINANTSTULUD JA -KULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Intressitulu		1	14
Muud finantstulud		0	1
Valuutakursi muutusega seotud tulud/kulud		0	0
Intressikulud		-1 211	-1 523
Muud finantskulud		0	-226
Kokku		-1 210	-1 734

LISA 26. TULUMAKSUKULUD

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Kasum (Kahjum) enne maksustamist (konsolideeritud)		805	-7 723
Tulumaksu kulu		28	-144
Edasilükkunud tulumaksu kulu / tulu	11	-93	-207
Mõju kasumiaruandele		-65	63

LISA 27. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole äriolulistele otsustele.

Seotud osapooled on:

- olulist mõju omavad aktsionärid (ASi PRFoods suurim aktsionär on rahvusvaheline investeerimisfond Amber Trust II S.C.A.);
- nõukogu liikmed ja kõikide Grupi ettevõtete juhatuste ja nõukogude liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Grupi ulatuses on aruandeperioodil teostatud ostu- ja müügitehinguid seotud osapooltega järgnevates mahtudes:

Osapoole nimi EUR '000	Tehingu liik	2022/2023	2022/2023	2021/2022	2021/2022
		Ost	Müük	Ost	Müük
Nõukogu- ja juhatuse liikmetega seotud ettevõtted	teenused	413	0	0	0
Kokku		413	0	0	0

Kõik seotud osapoolte vahelised tehingud on juhtkonna hinnangul teostatud turuhindades ja turutingimustel.

Bilansipäeval puudusid nõuded seotud osapoolte vastu. Seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid ei ole aruandeperioodil alla hinnatud. Kohustused on kajastatud tabelis all:

Osapoole nimi	Kreeditor	Tehingu liik	Võlg 30.06.2023	Võlg 30.06.2022
			EUR '000	EUR '000
Amber Trust II S.C.A.	Aktsionär	Investeeringislaen	0	500
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	Aktsionär	Investeeringislaen	465	1 115
Indrek Kasela	Juhatuses liige	Lühiajaline laen	0	40
Amber Trust II S.C.A.	Aktsionär	Võlakiri ja võlakirja intress	3 351	2 680
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	Aktsionär	Võlakiri ja võlakirja intress	112	98
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	Aktsionär	Võlad hankijatele	90	0
Fodiator OÜ	Seotud osapool	Lühiajaline laen	9	0
Fodiator OÜ	Seotud osapool	Võlad hankijatele	14	0
Rebane Consulting	Seotud osapool	Võlad hankijatele	3	0
Kokku			4 044	4 433

ASi PRFoods ja selle tütarettevõtete juhatuste ja nõukogu liikmetele arvestati hüvitisi koos tööjõumaksudega alljärgnevalt:

EUR '000	Lisa	2022/2023	2021/2022
Lühiajalised hüvitised	23	24	44
Kokku		24	44

ASi PRFoods juhatuse ja nõukogu liikmed ettevõttelt pensioniga seotud õigusi ei saa. Juhatuse liikmetel on õigus saada lahkumishüvitist. ASi PRFoods maksimaalne kulu lahkumishüvitise maksmisest koos maksudega on 73 tuhat eurot (30.06.2022: 83 tuhat eurot).

LISA 28. SIDUSETTEVÕTJAD

AVAMERE KALAKASVATUS OÜ (50% OSALUS)

18.01.2019 registreeriti äriregistris ettevõtte Avamere Kalakasvatus OÜ, mis on Saaremere Kala ASi sidusettevõtte. Aruandeaastal esitas sidusettevõtja Tehnilise Järelevalve Ametile hoonestusloa taotluse Paldiski lahte kalakasvatuse rajamiseks. Hoonestusloaga taotletakse luba avamere sumpades vikerforellikasvatuse kompleksi rajamiseks.

AS TOIDU- JA FERMENTATSIOONITEHNOLOOGIA ARENDUSKESKUS (20% OSALUS)

AS PRFoods omab 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus. Seisuga 30.06.2023 oli ASi Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansiline väärtus 370 tuhat eurot (30.06.2022: 218 tuhat eurot).

LISA 29. TEGEVUSE JÄTKUVUS

Koroonamõju ja selle tõkestamiseks kasutusele võetud meetmed on kalatööstusele ning ka grupi tegevusele, likviidsuspositsioonile ja majandustulemustele märkimisväärset negatiivset mõju avaldanud. Samas on majanduskeskkond 2022. aasta teise poole selgelt paranenud ja oleme saanud toodangu hindu tõsta.

Majandustulemuste ja finantspositsiooni parandamiseks oleme:

- tõstnud toodangu hindu
- vähendanud toodete sortimenti ja loobunud kahjumlikest toodetest
- vähendanud tegevuskulusid

Lisaks on plaanis:

- vajadusel võõrandada muid varaobjekte ja õigusi, mille omand ei ole äri toimimiseks otseselt vajalik
- vajadusel teha võlausaldajatele ettepanekuid maksetähtaegade pikendamise ja summade vähendamise osas

Oktoobris 2022 müüdi Rootsi üksus Överumans Fisk AB ning tulevikus võib grupp ka realiseerida muid äriüksusi ning nende võõrandamisest saadud tulust katta laenukohustusi.

Tütarettevõtete müügist tingituna jätkub tegevus järgmisel majandusaastal väiksemates mahtudes – grupi käive ning varade maht väheneb. Juhatuse hinnangul on grupp jätkuvalt tegutsev ettevõtte ja puudub märkimisväärne kahtlus majandusüksuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttest lähtudes, tulenevalt juhatuse hinnangust, et grupp on suuteline ettenähtavas tulevikus, st vähemalt 12 kuu jooksul aruande kinnitamise kuupäevast, oma tegevust jätkama.

LISA 30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Saaremere Kala AS on sõlminud 25.septembril 2023 Ühiste kavatsuste Protokoll Redstorm OÜ 51% osaluse müügi kohta. Osa hinnaks on 313 tuhat eurot, millele lisandub 51% 2023. aastal bioloogiliste varade realiseerimisest saadud kasum. Lisaks tasub ostja Redstormi grupisisesed võlad summas 560 tuhat eurot. Lepiti kokku ka kalalubade ja hoonestusloa võõrandamises hinnaga 2 500 tuhat eurot. Lubade võõrandamisega seoses kontserni bilanss ei muutu, kuivõrd load on tütarettevõttele väljastatud bilansipäevajärgselt.

LISA 31. TÄIENDAVID ANDMED GRUPI EMAETTEVÕTTE KOHTA

Vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamisseadusele peab konsolideeriva äriüksuse (emaettevõtte) konsolideerimata finantsaruannete (esmaste aruannete) informatsioon olema avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades. Emaettevõtte aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtete kajastamist käsitlevad arvestuspõhimõtted on emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele.

Emaettevõtte aruannetes, mis on avalikustatud käesoleva raamatupidamise aastaaruande lisana (Täiendavad andmed Grupi emaettevõtte kohta), on investeringuid tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kajastatud väärtuse langus.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	30.06.2023	30.06.2022
VARAD		
Raha	3	0
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17 220	8 376
Nõuded ja ettemaksed	497	550
Käibevara kokku	17 720	8 926
Investeeringud tütarettevõtetesse	10 378	10 378
Pikaajalised finantsinvesteeringud	370	9 218
Materiaalne põhivara	0	3
Immateriaalne vara	338	316
Põhivara kokku	11 086	19 915
VARAD KOKKU	28 806	28 841
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Võlad ja ettemaksed	711	600
Lühiajalised kohustused kokku	711	600
Võlakohustused	13 073	12 960
Pikaajalised kohustused kokku	13 073	12 960
Kohustused kokku	13 784	13 560
Aktsiakapital	7 737	7 737
Ülekurss	14 007	14 007
Kohustuslik reservkapital	51	51
Oma aktsiad	-390	-390
Realiseerimata kursivahed	-2	0
Jaotamata kahjum	-6 381	-6 124
Omakapital kokku	15 022	15 281
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	28 806	28 841

KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	2022/2023	2021/2022
Müügitulu	0	146
Brutokasum	0	146
Tegevuskulud		
Turundus- ja müügikulud	0	-5
Üldhalduskulud	-283	-239
Muud äritulud/-kulud	-17	-7
Ärikahjum	-300	-105
Finantstulud/-kulud	43	-69
Maksustamiseelne kasum (kahjum)	-257	-174
Puhaskahjum	-257	-174
Kokku koondkahjum	-257	-174

RAHAVOOGUDE ARUANNE		
EUR '000	2022/2023	2021/2022
Rahavoog äritegevusest		
Puhaskahjum	-257	-174
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum	59	57
Muud mitterahalised muutused	1 662	176
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	53	1 235
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	111	187
Rahavoog äritegevusest kokku	1 628	1 481
Rahavoog investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-78	-60
Antud laenud	-697	-5 776
Antud laenude tagasimaksed	0	3 360
Saadud intressid	0	894
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	-775	-1 582
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Makstud intressid	-850	-963
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-850	-963
Rahajäägi kogumuutus		
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	0	1 064
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3	-1 064
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	0

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aktia-kapital	Ülekurss	Oma aktsiad	Kohustuslik reserv-kapital	Jaotamata kasum (kahjum)	Omakapital kokku
Saldo 30.06.2021	7 737	14 007	-390	51	-5 950	15 455
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						10 164
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2021						15 241
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-174	-174
Kokku muutus	0	0	0	0	-174	-174
Saldo 30.06.2022	7 737	14 007	-390	51	-6 124	15 281
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						2 950
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2022						7 853
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-257	-257
Kokku muutus	0	0	0	0	-257	-257
Saldo 30.06.2023	7 737	14 007	-390	51	-6 381	15 022
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						2 712
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2023						7 356

Vastavalt Eesti raamatupidamiseseadusele on jaotatava omakapitali määramisel aluseks korrigeeritud konsolideerimata omakapital.

JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 8 kuni 79 esitatud ASi PRFoods ja tema tütaretevõtete (koos „Grupp“) 2022/2023. majandusaasta konsolideeritud aruande koostamise õigsust ja täielikkust ning kinnitab oma parimas teadmises, et:

- konsolideeritud aruande tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate Grupi äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust;
- konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamisel rakendatud põhimõtted on kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga (IFRS) nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- konsolideeritud auditeeritud aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi varasid, kohustusi, finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.
- AS PRFoods ja tema tütaretevõtjad on jätkuvalt tegutsevad.

Indrek Kasela

Juhatuses liige

31.oktoober 2023

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS PRFoods aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud ASi PRFoods ja tema tütaretevõtete (koos nimetatud *kontsern*) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 30. juuni 2023, ning konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 30. juuni 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta (1. juuli 2022 - 30. juuni 2023) konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatus standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamine auditi asjaolu

Peamine auditi asjaolu on asjaolu, mis oli meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsem. Seda asjaolu käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamus kujundamisel ning me ei esita selle asjaolu kohta eraldi arvamust.

Firmaväärtuse hindamine

Täiendav informatsioon konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 4 ja 13.

Peamine auditi asjaolu

Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti

<p>Kontserni finantsseisundi aruandes seisuga 30. juuni 2023 on kajastatud firmaväärtus summas 10 249 tuhat eurot, mida on detailsemalt kirjeldatud lisa 13. Finantsaruandluse standardid nõuavad, et firmaväärtuse kaetava väärtuse võimaliku vähenemist alla selle raamatupidamisväärtuse hinnatakse vähemalt kord aastas.</p> <p>Kontserni juhtkond kasutab Suurbritannia segmendiga seotud firmaväärtuse (summas 8 097 tuhat eurot) kaetava väärtuse testimisel turukordajaid, millega kaasneb juhtkonna hinnangute tegemine nii ettevõtete võrdlusgrupi moodustamisel kui ka võrdlusgrupi andmete tõlgendamisel. Isegi väikesed muudatused kasutatud sisendites võivad oluliselt mõjutada firmaväärtuse kaetava väärtuse hinnangut ning seeläbi ka Kontserni majandustulemust.</p> <p>Kuna Suurbritannia segmendiga seotud firmaväärtus moodustas aruandekuupäeva seisuga 27% Kontserni varadest ja hinnangu andmine selle kohta, kas Kontserni firmaväärtuse kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud sisendid põhinevad mõistlikel ja asjakohastel hinnangutel, nõudis see auditi ajal kõrgendatud tähelepanu ja seetõttu käsitlesime seda peamise auditi asjaoluna.</p>	<p>Meie auditi protseduurid selles valdkonnas hõlmasid muuhulgas järgnevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hindasime, kas läbi viidud firmaväärtuse kaetava väärtuse test on vastavuses IAS 36 „Varade väärtuse langus“ nõuetega. • Kaasasime KPMG hindamisspetsialisti, et kontrollida muuhulgas kasutatud algandmete, eelduste ja meetodikate korrektsust ning tehtud järelduste põhjendatust ja asjakohasust. • Kontrollisime üle juhtkonna koostatud firmaväärtuse kaetava väärtuse arvutuse. • Hindasime firmaväärtusega kohta avalikustatud informatsiooni piisavust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes.
---	---

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, ühingujuhtimise aruannet ja tasustamisaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Vastavalt väärtpaperituruseaduse §-ile 135³ on meie kohustus kontrollida tasustamisaruande vastavust seadusega kehtestatud nõuetele.

Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Meie hinnangul on tasustamisaruanne koostatud vastavalt väärtpaperituruseaduse §-ile 135³.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitada infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduure ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätku oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Esitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile informatsiooni kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust ja, juhul kui see on asjakohane, informatsiooni vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast määratleme need, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Kirjeldame neid asjaolusid vandeauditiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud mõne asjaolu kohta informatsiooni avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et mõne asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes informatsiooni avaldada, sest võib põhjendatult eeldada, et avaldamise kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles avalikes huvides avaldamisest tõusva kasu.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele

Oleme teostanud põhjendatud kindlust andva töövõtu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite osas, mis sisalduvad AS PRFoods koostatud digitaalsetes andmefailides PRFoods_AS-2023-06-30-et.zip.

Juhatuse kohustused seoses digitaalsete andmefailide koostamisega vastavalt ESEF RTS-i nõuetele

Juhatus vastutab digitaalsete andmefailide koostamise eest vastavalt ESEF RTS-i nõuetele. See vastutus hõlmab:

- asjakohaste iXBRL-märgendite valimist ja rakendamist, kasutades vajadusel otsustust;
- digitaalse teabe ja inimloetavas vormingus esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande vastavuse tagamist;
- ESEF RTS-i kohaldamisega seotud sisekontrollide kavandamist, rakendamist ja alalhoidmist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal arvamust selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektrooniline märgistamine vastab olulises osas ESEF-i regulatiivsetele tehnilistele standarditele (ESEF RTS).

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedikontrolli standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt on kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme AS-ist PRFoods sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatus standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Viisime läbi põhjendatud kindlust andva töövõtu vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate teenuste standardile (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad teenused, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Standardi ISAE (EE) 3000 (muudetud) kohane põhjendatud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendusmaterjali vastavuse kohta ESEF RTS-iga. Protseuuride olemuse, ajastuse ja ulatuse valik sõltub vandeauditiitori otsustest, sealhulgas hinnangust ESEF RTS-i nõuetest pettuse või vea tõttu olulise kõrvalekaldumise riski kohta. Põhjendatud kindlust andev töövõtt sisaldab:

- arusaamise omandamist märgistamisest ja ESEF RTS-ist, sealhulgas töövõtuga hõlmatud märgistamisprotsessi suhtes rakendatud sisekontrollidest;
- märgistatud andmete võrdlemist auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega seisuga 30. juuni 2023;
- konsolideeritud raamatupidamise aruande märgistamise täielikkuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt ESEF-i põhitaksonoomiast valitud iXBRL-elementide ja sobiva põhitaksonoomia elemendi puudumisel laiendtaksonoomia elemendi loomise asjakohasuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt kasutatud laiendtaksonoomia elementide kinnistamist põhitaksonoomia elementide külge.

Usume, et meie hangitud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Arvamus

Meie arvates on AS PRFoods 30. juunil 2023 lõppenud majandusaasta aastaaruandes sisalduv konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne andmekogumis nimega PRFoods_AS-2023-06-30-et.zip märgistatud kooskõlas ESEF-i regulatiivsete tehniliste standarditega (ESEF RTS).

Muud auditiitori aruande nõuded tulenevalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid esmakordselt 19. detsembril 2019 auditeerima ASi PRFoods seisuga 30. juuni 2020 kuni 30. juuni 2021 lõppevate majandusaastate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult neli aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 30. juunil 2020 - 30. juunil 2023.

Me kinnitame, et:

- meie auditiarvamus on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;
- me ei ole osutanud kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 31. oktoober 2023

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Alliksaar

Vandeauditiitori number 446

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Leen Sandre

Vandeauditiitori number 701

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Tel +372 626 8700

www.kpmg.ee

Meie sõltumatu vandeauditiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi PRFoods juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jätta puhaskasum 331 tuhat eurot jaotamata.

Indrek Kasela

Juhatuseliige

31. oktoober 2023